

Dunapesti Helyi Újság

Noviszád, 1938 augusztus 11., szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 237. szám

Benes és Henlein találkozója

Anglia nem gyakorol nyomást Németországra — A feszült európai helyzet miatt nagy áresés volt a newyorki és párisi tőzsdéken — Lord Runciman hozta létre Benes és Henlein találkozását, amely sorsdöntő lehet

Az angol minisztertanács nagyszabású ülése

Londonból jelentik: Angol politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak lord Runciman mostani akciójának, amelynek célja a szudétánemek és a prágai kormány közötti holtpontra jutott tárgyalásokat ismét elindítani, még pedig a csehszlovák kormány által kidolgozott legújabb javaslatok alapján. Dr. Hodzsa javaslatait éppen erre való tekintettel a legnagyobb titokban tartják, mert csak így biztosíthatják, hogy azokat tárgyalási alapul felhasználhatják. Hangsúlyozottan rámutatnak arra, hogy mindazok a hírek, amelyek arról tudtak, hogy a brit kormány bármilyen irányban is nyomást gyakoroljon Németországra, teljesen alaptalanok. Ugyancsak nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek sem, hogy a brit kormány katonai intézkedéseket fogantatott. Ugyan csak ellenkeznek a valósággal azok a hírek, amelyek szerint Sir Neville Henderson berlini angol nagykövetnek külön nézetei lennének a szudétánemet kérdéssel kapcsolatban. Londonban most is éppenugy, mint a múltban, az az álláspont, hogy a kitűzött célt diplomáciai eszközökkel kell elérni.

Londonban a tegnapi minisztertanács előtt, hétfőn délután fontos diplomáciai tárgyalások folytak. Lord Halifax külügyminiszter hosszasan tárgyalta Chamberlain miniszterelnökkel, majd pedig Masaryk londoni csehszlovák követ tett látogatást a külügyminisztériumban és hosszasan tárgyalta lord Halifax külügyminiszterrel.

A párisi sajtó is behatóan foglalkozik a csehszlovák helyzettel. A lapok a középeurópai helyzettel kapcsolatban különösen a berlini angol követnek, Sir Neville Hendersonnak jelentését tartják nagyszabásúnak.

A PRÁGAI TÁRGYALÁSOK

Prágából jelentik: Lord Runciman hétfőn délután először dr. Hodzsa Milán miniszterelnökkel tárgyalta, utána pedig dr. Benes Eduárd köztársasági elnök fogadta kihallgatáson. Dr. Benes és lord Runciman tanácskozása egy óra hosszat tartott.

Lord Runciman delegációjának tagjai ugyanakkor a hatos parlamenti bizottság tagjaival tanácskoztak.

A bizottság tagjai, akik megkapták dr. Hodzsa miniszterelnök legújabb javaslatát, gondosan tanulmányozzák azt. Különösen Asthon Gwothkin vesz erőteljes részt a tanácskozásokon és a hatos parlamenti bizottság tagjaival folyt megbeszélésen is ő vitte a vezető szerepet. Gwothkint Londonból történt visszatérése óta igen fontos személyiségnek tartják, mert általános a vélemény, hogy az angol kormány vezetőivel folytatott megbeszélései során olyan személyes utasításokat kapott, amelyek döntő kihatással lehetnek a közvetítő tárgyalások további sorsára. Gwothkin a hatos bizottság tagjaival tartott tanácskozás után Siketanac képviselőt fogadta, akit a szudétánemet kérdés jogi része szakértőjének tartanak. Este a svájci követségen tett látogatást Gwothkin. Ezt a látogatást különösen azért tartják fontosnak, mert tudvalevően olyan hírek is elterjedtek, hogy Csehszlovákiát Svájc mintájára nemzetiségi kantonokra kell osztani.

NAGY ÁRZUHANÁS A NEW-YORKI ÉS PÁRISI TŐZSDÉKEN

A nemzetközi helyzet feszültségének leghűbb kifejezői a nagy tőzsdék. Az utóbbi napok eléggé kiéleződött helyzetét is a legjobban a nemzetközi tőzsdék árszinteségei mutatják. A Reuter-iroda jelentése szerint a hétfői napon olyan nagy áresés volt a newyorki tőzsdén, amilyenre évek óta nem volt példa. Ezt az európai eseményektől való félelemnek tulajdonítják. A nagy papírok átlag három ponttal estek. Összesen 1,250.000 részvényt adtak el. A 778 kurzus közül csak 31 emelkedett. 648 esett és 73 nem változott.

Hasonló volt a helyzet Párisban, ahol szintén több papír értékese esett.

Lord Runciman közvetítése Benes és Henlein találkozója érdekében

Londonból jelentik: Mindig jól értesült angol diplomáciai körök szerint lord Runciman Henleinnel való vasárnapi találkozója és dr. Benessel hétfőn folytatott megbeszélése azt a célt szolgálta, hogy találkozást hozzon létre dr. Benes és Henlein Konrád, a szudétánemek vezetője között. Lord Runciman e fáradozás sikerét látja ennek eredményeként kapott meg hívást Henlein Prágába az elnöki palotába. Londonban Henlein és Benes tanácskozását sorsdöntőnek tartják, mert ennek sikerétől függ a további tárgyalások kimenetele. A kihallgatás kimenetelétől függ tehát az, hogy lehető-e a további tanácskozás és hogy a szudétán-

metek elfogadják-e a dr. Hodzsa által kidolgozott legújabb javaslatot.

Prágában nem erősítették ugyan meg hivatalosan azt a hírt, hogy dr. Benes és Henlein találkozni fognak, azonban ennek ellenére is biztosra veszik, hogy a megbeszélésre sor kerül.

Ezzel kapcsolatban került nyilvánosságra az is, hogy dr. Benes köztársasági elnök múlt vasárnap kihallgatáson fogadta Kundt szudétánemet képviselőt.

A Reuter-iroda jelentése szerint a cseh kormány most már tovább megy az engedmények tekintetében és az elől sem zárkózik el, hogy a szudétánemek megkapják a maguk tartománygyűlését.

Anglia folytatja a békepolitikát

A nagy érdeklődéssel várt angol minisztertanács délután 1 óra 42 perckor fejeződött be, tehát 2 óra 42 percig tartott. A miniszterek egymásután hagyták el a tanácskozótermet, utoljára Halifax külügyminiszter távozott, miután 15-20 percig tanácskozott Henderson berlini angol nagykövettel. A minisztertanácsról kiadott hivatalos jelentés szerint Halifax külügyminiszter ismertette a nemzetközi helyzetet, majd valamennyi miniszter kijelentette, hogy az eddig tett lépésekkel teljes mértékben egyetért és helyesli a jövőben teendő politikát is. A kormány tagjainak újabb összejevételére nem tűztek ki határnapot, de kimondták, hogy a miniszterek London közelében maradnak.

A tanácskozáson Henderson berlini német nagykövet is jelen volt, ami ellentétben áll a hagyományos angol szokásokkal. Chamberlain miniszterelnök tegnap a királyhoz utazott és hogy mikor tér vissza, az a fejleményektől függ. A miniszterelnök a nemzetközi szempontból fontos időkben az alkotmányos gyakorlatnak megfelelően jelentést tesz az uralkodónak. Az angol fővárosban óriási feltűnést keltett az a hír, hogy Henderson egyáltalán nem tér vissza Németországba és a Hitler kancellárnak szóló üzenetet a követségi tanácsos adja majd át a német kancellári hivatalban. Ezt a híresztelést még nem erősítették meg.

Újabb német diplomáciai lépés Prágában

Prágából jelentik: A prágai külügyminisztériumban tegnap délután újabb német diplomáciai lépés történt. A prágai német ügyvivő kormányja nevében

erélyeshangu tiltakozást jelentett be a csehszlovák sajtó irásmódja ellen.

Megemlítette a jegyzék, hogy az egyik osztrai újság a német hadseregnek a világháboruban végzett állítólagos kegyetlenségeiről írt. A cikk megjelenése után a német kormány tiltakozást jelentett be a cseh kormánynál, de ennek ellenére egy másik lap később újból közölte a kifogásolt cikket.

Reggeli levél

Felebarát

En nem hiszem, hogy csak úgy, minden világosan tudott ok nélkül, minden határozottan érzett kár nélkül, éppen csak pusztán teóriák alapján, nagyon lehessen gyűlölni.

Ez az irás reggeli levél és lehet, hogy a reggel álmom utáni kótyagoságában, a még ki nem dörzsölt, csak félig nyitott szem láttatja így velem, a világon keresztül száguldó haragok és ütlegelések dacára, hogy nem lehet. A nyitott szem, a merőlegesen letűző nap éles sugarában talán mélyebben látna az emberi lélekbe, talán ott döbbenet és szomorúan bukkanna az ellenkezőjére, nem tudom. A hétköznap megindult forgatagában talán tisztábban látna mélyebb okokat, realisan, tudományos alapossággal megindokolt lelki folyamatokat, nem tudom. De a korai reggel álmom utáni kótyagoságában most nem tudok, csak érzek és az érzéseim nagyon hisznek az emberben.

Emlékezők támadnak bennem, olyan nagyon idegen, olyan nagyon messziről jött emberek emlékei, akikkel néhány meghitt óra halk beszélgetése után megszerettük egymást. Emlékezőim támadnak emberekre, akikben nem tudtam hinni, amíg meg nem ismertem őket és beismerésekre emberek részéről, akik velem voltak így. És úgy érzem, nem is lehet ember, aki a multjában keresgélve ne találna ugyanilyen emlékeket és aki ezek nyomán ne érezné, hogy a legtávolabbi ember is közel tud kerülni hozzá. ha alkalma nyílik a lélek titkos rezszeibe kandikálni.

Ugy érzem ebben a reggeli szédületben, hogy alig hiányozhatik emberi lélekből a részvét érzése. A részvét, amelyik az ember ösztönösen önmaga körül forgó érdeklődésében annál erősebb, minél inkább rokon az a másik a bánatban. És az emberi szenvedések annyira rokonok! Nem a nagyok, a jelentősek, az élet formálók. Azok el tudnak térni egymástól nagyon, annyira más sinnen, annyira másfelé rohannak az egyes sorsok. A kicsiny szenvedések, a hétköznapiak, a pillanatok muló, de mindig újra jelentkező, jelentéktelen bánataik azok, amelyek árnyalati különbségekkel térnek csak el egymástól az egyes életekben — s amelyek minden jelentéktelenségük mellett is mélyen nyomot hagynak a lélekben, mert hiszen mindig visszatérnek.

Elmaradt az aszonyod és felbukant egy másik oldalán, beteg volt a gyereked és átvirrasztottad ágyánál az éjszakát, elmúlt valaki az életdből, akinek mosolygása szebbé tette napjaidat, vágyaikat altattál el a szivedben, mert soha sem tudtak volna teljesülni. Kergetted a pénzt és az elfutott előled, kergetted egy csókot és az elfutott előled. Oktalan bánatok settenkedtek a szivedbe és hétköznapi gondok öröklték az idegeidet. Neked is, a másikkal, a harmadikkal is, akárhonnán jött és bármire halad.

Gyűlölheted-e az embert, aki beteg gyermeke ágya mellett virraszt, aki drága halottját kíséri lehajtott fejjel a koporsó mögött! Gyűlölheted-e az embert, aki könnyes szemmel gondolt elmúlt és többé vissza

FIGYELEM!

A Református Olvasókör szeptember 3-án, szombaton este 9 órai kezdettel színe hozza a

Tabáni orgonák

3 felv. operettet. Irta Nemes Gyula és Tory Mihály. z'nejét szerette Zách István. Jegyek elővételben kaphatók: Abraham János papirkereskedésében és a körházfelügyelőjénél. Telefon 28-24.

Helyárak: 30—, 25—, 20—, 15— és 10— dinár. Allóhely: 8— dinár
A már megváltott jegyek erre az előadásra érvényesek!

FIGYELEM!

A német-magyar barátság a béke ügyét szolgálja

A magyar államférfiak táviratban köszönték meg a szívélyes német vendéglátást

Budapestről jelentik: A magyar közvélemény és természetesen a saját Horthy Miklós kormányzó németországi útjának hatása alatt áll. A tegnapi lapok vezércikkben köszöntik a kormányzót hazatérése alkalmából. Megállapítja a magyar sajtó, hogy

a németországi látogatás valószínű diadalut volt.

A kis Magyarország kormányzóját Európa egyik leghatalmasabb birodalma úgy fogadta, ahogy nagyhatalmak és világbirodalmak uralkodóját vagy államfőjét szokás fogadni.

A németországi diadalut egyáltalán bebizonyította azt is, hogy

a magyar és német barátság az európai együttműködés egyik értékes záloga.

Magyarország meggyőződése, hogy Horthy kormányzó németországi útja nemcsak megszilárdította a baráti kapcsolatokat Magyarország és legnagyobb nyugati szomszédja között, hanem valóban hathatósan szolgálta az európai béke ügyét. Ennek szolgálatában hangzóttak el a berlini pohár-

köszöntők és ennek szolgálatában folytak le a magyar államférfiak németországi tárgyalásai is.

Horthy kormányzó Hitler vezér és kancellárhoz Németország földjének elhagyásakor a következő táviratot intézte:

— A német határ átlépése alkalmával benső szükségét érzem, hogy Nagyméltóságodnak, valamint a birodalmi kormányzatnak és az egész német népnek a legszívélyesebb és legbensőségebb köszönetünket fejezzük ki az őszinte barátságunk irántam és feleségem iránt nyilvánított bizonyosságáért. Az

elképzelhető legszebb benyomásokkal tértem vissza hazamba

és annak a rendkívül szívélyes vendéglátásnak az emlékével, mely ismét megerősíti az országainkat egybefűző barátságot.

Imrédy Béla miniszterelnök Göring porosz miniszterelnöknek, Kánya Kálmán külügyminiszter pedig Ribbentrop német külügyminiszternek küldött köszönő táviratot.

Halálos motorkerékpár szerencsétlenség Petrovaradinban

Tegnap délután halálos kimenetelű motorkerékpárszerencsétlenség történt Petrovaradinban. Hutt György, a noviszádi Lloyd kávéház egyik zenésze motorkerékpár kirándulásra ment Beil Ferencel, a Lloyd kávéház zenekarának primásával. Amint áthaladtak a hidon, eléjük került egy nagy Hanza teherautó, amelyet Kovács Sándor temerini lakos, az autó tulajdonosa vezetett. Ugy az autó, mint a motorkerékpár nagy sebességgel haladtak, egymáshoz veszélyes közelségben. Amint a Stroszmayr iskolához értek, az autó hirtelen beakart fordulni a baloldali uccába és ezért lefékezett. A motorkerékpárt vezető Beil bizonyára nem gondolt arra, hogy a teherautó letér a nemzetközi útról, így a következő pillanatban teljes sebes-

séggel belefutott az autóbába. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a motorkerékpár hátsó ülésén helyet foglaló Hutt nagy ivben a teherautónak vágódott és halálra zuzta magát. Beil csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

A szerencsétlenség helyszínére azonnal megérkezett dr. Moga mentőorvos, Hutton azonban már nem lehetett segíteni. A motorkerékpárt vezető Beilnak nem volt hajtsái engedélye, így többen őt teszik felelősé Hutt haláláért, azonban több tanu úgy vall, hogy Kovács nem túlkölt, mielőtt be akart fordulni az uccába és így az utána jövő kerékpárosok nem tudhattak szándékáról.

A rendőrség mindkettőjüket letartóztatta.

—O—

nem térő boldogságokra, ha nem ismered, csak azért, mert idegen neked!

Ha magadba nézel, őt látod, ha sorsodat figyeled, az ő sorsát látod. És ahogy magadat sajnálsz az életed nyomott pillanataiban, úgy sajnálsz a másikat, aki szintén az ember bot-

ladozó életét éli. Sajnálod magad, mert szereted magad, sajnálsz az embert és szereted.

A bággyadt reggel bódulatában úgy érzem, mégis csak ez az érzés fogja egyszer kisebbségek sorsát, nemzetközi kérdéseket rendezni.

BORSODI FERENC

Meghalt Karinthy Frigyes

Karinthy Frigyes, a világhírű magyar író hétfő délután agyvérzésben elhunyt. Karinthy a Balaton mellett nyaralt, ott érte a hirtelen halál.

Karinthy Frigyes 1888-ban született Budapesten. Matematikai tanulmányokkal foglalkozott a budapesti retemen, de már egész fiatalon ért az irodalomra. Versekkel, novellákkal kezdte, első jelentősebb művét »Igy irtok ti« című könyvet írta, mely utólag kibővítve amos kiadást ért. Ezzel meghonosította a magyar irodalomba a pasche műfaját: egy-egy író modorának olyan parodisztikus utánzását, amelyből kitűnik az illető minden modorossága és szemebetűnő hibája. Tréfás művei tulajdonképpen parodisztikus kritikák. A nagyközönség előtt Karinthy elsősorban, mint humorista állott. karikatúrái, groteszk képei, apró tréfái a napi nagy népszerűséget élveztek,

igazában azonban filozófus lélek volt,

aki erős logikai fegyverzettel az élet magyarázó formuláját kereste. Nyugtalanul kutatta a nagy rejtelem megoldását és elfogulatlan szemlélettel igyekezett behatolni a dolgok legbenső lényegébe. Humora is ebből a filozófiai szemléletből származott, a dolgokat a maguk eredeti valóságában mutatta meg, feltette velük szemben azokat a kérdéseket, melyek éppen azért hatnak meglepően, mert lehámozzák róluk a rájuk rakodott előítéleteket, megszókasokat és hazugságokat. Az emberek az élet hazugságai és komplikáció szövevényében való vergődését s a karakterek, érzések e közben való eltorzulásait mintegy torzító tükörben tárta szem elé. Stílus teljeseen a gondolat világos kifejezése, inkább az értekező stílushoz áll közel, de éppen egyszerűségében és modorosság nélkül valóságában van az ereje. Szatirája sok tekintetben Swiftre emlékeztet merészségében: a dolgok lényegének megragadásában. Swiftől különben formát is vett át: Utazás Faramidoba és Capillaria könyveit úgy állítja be, mint a Gulliver folytatásait. Könyvei az említettek kivül: Gyilkosok, Krisztus vagy Barabás? (háborus időbeli elmélkedések, bátor háboruellenes szellemben). Kötéltánc. Harun al Rasid. Tanár ur kérem és több karcolatokat tartalmazó kisebb füzet. Ki kérdezett...? című tanulmánykötetében közkeletű formák meghatározásából indult ki és mélyen szántó antitézisek segítik fel a szavak mögött rejlő s azok közkeletű használatával gyakran oly ellentétes tartalmú lényegeket. Egyik legnagyobb alkotásai közé tartozik »Utazás a kononyám körül« című munkája. Holnap reggel című háromfelvonásos drámáját a Madách-színház adta elő nagy sikerrel és 1926-ban a Belvárosi Színház felüitotta. Kabarékban sok kisebb egyfelvonásos darabját játszották nagy sikerrel. Ő fordította magyarra Swift Gulliver-jét.

Karinthy Frigyes nemrégiben súlyos műtéten esett át. Agytumort távolítottak el a fejéből és lehetséges, hogy agyvérzés következtében beállott halála ennek a régebbi betegségnek volt a következménye.

Karinthy halála általános, mély részvétet keltett, temetéséről még nem történt intézkedés.



Csonoplya lakossága

szeretettel

várja a magyar testvéreket



A csonoplyaiak három ősi magyar táncal vesznek részt a Gyöngyösbokréta ünnepségen

Jelentettük, hogy vasárnap, szeptember 4-én Gyöngyösbokréta ünnepséget rendeznek Csonoplyán, amelyre vendégül látják a jugoszláviai magyarságot. Eddig Bogojevón, Bezdánban és Doroszlóvón volt kimondott Gyöngyösbokréta ünnepség s mind a három a legnagyobb siker jegyében zajlott le.

Egészen bizonyos, hogy a csonoplyai Gyöngyösbokréta ünnepségre is eljön nemcsak a közeli, de távoli vidék magyarsága is. Az ünnepség

feledhetetlenül gyönyörűnek ígérkezik,

hiszen táncaival résztvesz benne egész sereg falu és község fiatal-sága.

Csonoplya lakossága egy emberként, vállvetve készül a nagy napra. A község apraja-nagyja a vasárnapi ünnepség sikerének előmozdításán fáradozik és bizonyosra vehető, hogy vasárnap Csonoplyán mindenki jól, nagyon jól érzi magát.

A csonoplyaiak azonban nemcsak a rendezésből, hanem a műsorszámokból is kivesszük a részüket. Ezirányú előkészületeikről az ünnepség egyik főrendezője ezeket mondotta:

A csonoplyai Gyöngyösbokréta ünnepségen Jugoszlávia minden magyarlakta vidéke képviselteti magát, hogy eredeti táncait és mindeddig megőrzött népviseletét bemutassa. Ez alkalommal községünk magyarsága sem akar a többi mögött maradni és hosszú hónapokon keresztül lankadatlan kitartással elsajátított olyan táncokat, amelyek tiszta magyar motívumokkal szintén magukon viselik az őseredetiség patináját.

A táncok elseje az **aratóünnepi tánc,**

Elekesné Weber Edit testnevelőtanárnő összeállításában. A tánc három részből áll. Az I. és II. rész zenéje közismert népdalok, a III. rész Kéler Béla szerzeménye.

A primitív kulturájú népeknél az aratóünnepi táncok is vallásos táncok voltak. Ezek eleinte a vetési táncok kiegészítő részét képezték, de később az őskultura fejlődésének további szakaszán a tavaszi kultusztáncok háttérbe szorításával ezek lettek a vegetációs táncok főünnepi. Ezekkel az ősnépek az őszi termés betakarításakor az istenek iránti hálájukat fejezték ki. Ezek már örömméltak voltak. Ekkor már nem zavarta őket a termés bizonytalansága miatt az aggodalom, azért az őszi kultusztáncokat a szertelen öröm és a dévaj mulatozások jellemezték.

Az aratótánc bemutatói: 1. Kemény Laci és Turesik Rozika, 2. Varga Pali és Lengyel Rózsika, 3. Schleich Jenő és Kulusics Mariska, 4. Galacz Laci és Czindel Annuska, 5. Fábán Józsi és Eimann Gizike, 6. Bognicsár Ferenc és Krizsán Maca, 7. Tekenyős Lajos

és Bognicsár Mariska, 8. Krizsán Feri és Varga Bözsi.

A csonoplyai Bokréta második tánc a csárdás, amelyet mi, mert menyecskek táncolják,

menyecskek táncának

nevezünk. Ez a csárdás a régi magyar nemes csárdás legszebb lépéseit, alakzatait és változatait tartalmazza, amelyek egyes vidékeken mindmáig hamisítatlanul fennmaradtak. Körülbelül így táncolhatták a csárdást a múlt század hatvanas éveiben Borsodban, Gömörben és Hevesben a magyar urak.

A csárdászene tempójának hihetetlen meggyorsulása miatt azonban a csárdás elromlott, elfajult, »káposztataposássá« vált. A csárdás bemutatásával példát akarunk mutatni arra, hogy

a magyar csárdást szépen, méltóságteljesen is lehet táncolni

és változatossá lehet tenni azzal a sok szép magyar tánclépéssel, melyet éppen a csárdás és a magyar-szólo mentettek meg az utókor számára.

Ezt a táncot is Elekesné Weber Edit állította össze, kísérezeneje pedig közismert magyar népdalok.

A tánc bemutatói: Tekenyős Andrásné, Krizsán Mihályné, Németh Péterné, Szabó Andrásné, Szajkó Ferencné, Galacz Jakabné, Suplát Józsefné, Vukovics Istváné, Pintér Istvánné, Galacz Józsefné, Kabók Ferencné, Rajcsányi Benőné, Balog Mancsa, Putterer Péterné, Pravda Jánosné, Halász Jánosné.

Harmadik táncunk a **magyar nemzeti négyes**

Mazzantini Lajos, a m. kir. Opera balettmesterének összeállításában, zenéje Lengyel Miksától. A tánc minden mozzanatában fontos, nyugodt, magyaros tánc. A tánc öt részből és egy frissből áll. Ezek a részek: a) Ringató, b)

Csalogány, c) Kedverítő, d) Göncöl szekere, e) Szivegyesülés és a végén friss. Már az egyes részek nevei sokat sejtetnek és ígérnek.

A táncot két csoportban a következők táncolják: a) csoport: Rajcsányi Bözsi, Platz Nóra, Zahoray Mariska, Rajcsányi Mariska, Eimann Gizike, Mayer Annuska, Platz Melánia, Mayer Teruska; b) csoport: Farkas Aranka, Bosnyák Katica, Boros Eszti, Németh Katica, Bognicsár Katica, Dóbi Annuska, Kulusics Mariska és Vass Teréz.

Utolsó táncunk a **magyar tapsostánc.**

Elekesné Weber Edit állította össze, kísérezeneje ismert magyar népdalok. A tapsostánc a XVIII. században különösen Erdélyben divott. Több tapsostáncnóta maradt ránk, melyek közül a Pálóczi Horváth Ádám gyűjteményében levő »Tapsostáncdal« a legérdekesebb.

A tapsostáncot három csoport járja: a) Vass Teréz és Dóbi Annuska, Németh Katica és Platz Nóra, Eimann Gizi és Mayer Annuska, Rajcsányi Mariska és Kulusics Mariska, Bosnyák Katica és Farkas Aranka, Rajcsányi Bözsi és Zahoray Mariska, Bognicsár Mariska és Kalmár Annuska, Mayer Teruska és Lengyel Bözsi; b) Mókus Katica és Galacz Ottó, Bodonyi Piroska és Bognicsár Pisti, Szuhomelli Maca és Dóbi Sanyi, Szélik Ágnes és Merkovic Sanyi, Bezdán Boriska és Galacz Feri, Merkovic Cica és Tekenyős Pisti, Kulusics Ágnes és Rajcsányi Ignác; c) Galacz Teruska és Gulyás Feri, Fábán Ilonka és Zelenka Pisti, Krizsán Treszka és Szegedi András, Varga Mariska és Krizsán András, Kohut Katica és Galacz Józsi, Krizsán Zita és Galacz Pisti, Bognicsár Judit és Visinka András, Szuhomelli Linka és Fábán Józsi.

A táncok betanítása Eimann Csibi érdeme.

Ujabb autószerencsétlenség Bácskogradistén

A szerencsétlenségnek két súlyos és egy könnyű sérültje van

Hétfőn délután 3 órakor ismét súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt Gradiste közelében. Nem messze a kanálison átvezető hídtól a sztáribecsei országúton felborult az 1/664-es rendszámú beográdi autó, amelynek utasai kivétel nélkül könnyebb-súlyosabb sérüléseket szenvedtek.

Az autóban a vezetőknél kívül egy férfi- és egy nőutas foglalt helyet. Már Gradistén is többen figyelmesek lettek a nagy sebességgel száguldó autóra. Amint az autó kiért a Sztáribecseire vivő nyílt országútra, a vezetővel helyet cserélt az autó férfiutasa és bizonyára még nagyobb sebesség-

re kapcsolt. Nem sokkal később az autó ráfutott a napokban kavicsozott utszakaszra,

a hepe-hupás uton táncolni kezdett, a vezető elvesztette az uralmat a kormány felett és még mielőtt fékezhetett volna, a kocsit felborult.

Az autó a nagy sebesség következtében kétszer megfordult tengelye körül, majd oldalra dőlve megállt. A kocsivezető zúzódásokon kívül a homlokán szenvedett súlyos sebet, a vezetővel helyet cserélő utas több zúzódástól eredő nyitott sebből vérzett, míg az autó nőutasa olyan súlyos sérülé-

seket szenvedett, hogy azonnal be kellett szállítani a sztáribecsei Jausz-szanatóriumba, ahol ápolás alá vették.

A szerencsétlenség alkalmával a kocsit annyira megrongálódott, hogy lehetetlen volt vele tovább utazni. Ezért értesítették a sztáribecsei Schumacher autójavitóműhelyt, ahonnan kocsit jött a szerencsétlenség helyszínére és Becse-re vontatta az összetört autót. A vizsgálat megindult.

Két szakács halálos „féltekenységi” drámája egy alpesi szállodában

Genéből jelentik: A Zermatt felől 2213 m-nyi magasságban levő Riffelalp szállodában különös dráma játszódott le. Az egyik napon váratlanul igen nagy turistacsapat érkezett a szállóba és élelmezésük nagy gondot okozott a szakácsoknak. Ebéd után két szakács között egy rosszul sikerült étel miatt heves szóváltás támadt és egyikük, akinek Mermod a neve, felkapta a szeletezőkést és társa mellébe döfte.

A szurás halálos volt, a szakács a helyszínen szörnyethalt. A gyilkos ezután nyugodtan a szállóba igazgatójához ment és bejelentette, hogy megölte egyik szakács társát, mert nagyon felidegesítette. A gyilkos szakácsot a rendőrség letartóztatta.

A rosszul sikerült ugrás megölte a milliomosfiút

Bukarestből jelentik: Jassy város strandfürdőjében vasárnap reggel

borzalmas szerencsétlenség történt.

Egy fiatalemberekből álló társaság az egész éjszakát átmulatta, majd reggel a strandvendéglőben folytatta a mulatozást.

A társaság egyik tagja, Craner ismert jassyi milliomos egyetlen fia, ittas fejjel a trambulín legmagasabb deszkájára ment és **ruhástól leugrott a medencébe.**

Az ugrást azonban elvettette és nem a vízbe esett, hanem a medence szélére és szétzúzott tagokkal, holtan terült el a betonlapon. Amikor atyja fia haláláról értesült, féloldali szélütés érte.

Londonra is áterjedt a gyermekbénulási járvány

Londonból jelentik: A gyermekbénulási járvány, amely már hónapok óta szedi áldozatait a vidéki kerületekben, most

Londonra is áterjedt.

A romfordi elővárosban súlyos bénulási tünetekkel kórházba vittek egy tizenegy éves kisfiút és ugyanakkor

a fulhami elővárosban is megbetegedett egy tizenegy éves kislány.

A két esetet szigorúan titokban tartják, mert nem akarják nyugtalanítani a lakosságot. Minden intézkedés megtörtént a járvány terjedésének megakadályozása érdekében.

HALLÓ!

Hágában megkezdődtek az ünnepségek, amelyeket Vilma királynő trónralépésének negyvenedik évfordulója alkalmából rendeznek. Az ünnepség első napján nagy csapat-szemle volt, amelyen az összes fegyverembekből 14.000 katona vett részt. Az ünnepség ma, augusztus 31-én, Vilma királynő születésnapján éri el tetőpontját.

A krétai lázadók második csoportja ellen folyó per tárgyalása során a bíróság több vádlottat száműzetésre és 20 évi börtönre, másokat 15 évi börtönre, a harmadik csoportot pedig 7 évi börtönre ítélte. A második tárgyalás vádlottai közül összesen harmincat mentettek fel.

Milch német légügyi tábornok, államtitkár és Stumpf tábornok, a német repülőcsapatok vezérkari főnöke Stockholmba érkeztek. A stockholmi repülőtéren Friz tábornok, a svéd repülőcsapatok vezérkari főnöke és más magasrangú repülőtisztok fogadták a német vendégeket. A német tábornokok négy napot töltenek Svédországban, mint a svéd repülőcsapatok vendégei és így viszonzák Friz svéd tábornok legutóbbi németországi látogatását.

Az amsterdami gyarmati intézetben ünnepélyes keretek között nyitották meg a jogászok negyvenedik nemzetközi kongresszusát. Az ünnepélyes megnyitáson megjelent Bernát herceg is, valamint Patin külügyminiszter és Gozeling igazságügyminiszter.

Az albán királyság megalapításának tizedik évfordulója alkalmából az albán miniszterelnök bétfőn délután fél négy órakor rádióbeszédet mondott. Albánia minden városában és nagyobb községében, a főtereken rádiót szereltek fel, a hangszórók előtt nagy tömegek hallgatták a miniszterelnök beszédét, valamint a tiranai ünnepség közvetítését. Egész Albánia a jubileum jegyében áll. A házakat fellebogózták és feldíszítették, Tirana főterén pedig hatalmas piramist emeltek, amelyre nagy kétféjű sást szereltek, fején Szkender bég koronájával. A tiranai ünnepségekre Albánia minden részéből érkeznek küldöttségek.

Göring porosz miniszterelnök szép vadászkocsit ajándékozott Moscicki lengyel köztársasági elnöknek. A kocsit külön küldöttség adta át az elnöknek.

Dezeverszki repülőgépipítő a New-York—Los Angeles közötti távolságot saját építésű repülőgéppel 10 óra és 3 perc alatt átrepülte és ezzel új gyorsasági rekordot állított fel.

Rothermere lord, a közismert angol lapkiadó skandináviai útja során tegnap Stockholmba érkezett. Rothermere lord kíséretében több ismert angol újságról van.

A hollandiai Fokker repülőgépgyár annyi megrendelést kapott repülőgépekre, amennyi munkája eddig még sohasem volt. A repülőgépgyárban most állandóan 2000 munkás dolgozik.

Az Egyesült Államok földmívelési minisztere a mezőgazdasági szakértők konferenciáján kijelentette, hogy az Egyesült Államok mezőgazdasági politikájának főcélja, elűntetni a világkereskedelem összes korlátait.

Ezenfelül csak Beogradban és a báni székvárosok területén kell az előadások és mulatságok után rendőrségi illetéket fizetni

A belügyminiszter új rendelettel szabályozta a rendőrségi, illetőleg közigazgatási illeték fizetését

Dr. Korosec Anton belügyminiszter a minisztertanáccsal egyetértésben rendeletet adott ki a rendőri felügyelet után fizetendő illetékekre vonatkozólag.

A rendelet a különböző mulatságok, színelőadások stb. alkalmából kiküldött rendőrök, vagy rendőrtisztviselők szolgálata után fizetendő illetékekre vonatkozik.

Ilyen rendőri, illetőleg közigazgatási illetéket eddig csak a Vojvodina, Horvátország, Szlovénia és Dalmácia területén fizettek. Az illeték mennyisége és behajtása tekintetében ezeken a területeken is teljesen eltérő volt a gyakorlat. Sok helyen a rendőri illetéket felosztották a kérdéses rendezésre kiküldött rendőrök, vagy tisztviselők között. Az új rendelettel most ezeket a visszásságokat megszüntetik.

Az illeték fizetésének kötelezettségét kiterjesztik az egész ország területére.

Illetőleg az egész ország területén fizetettnek közigazgatási illetéket, mint az az alábbi rendelkezésekből nyilvánvalóvá válik.

A rendelet szerint az említett rendőri, illetőleg közigazgatási illetéket

csak Beograd város területén és azokban a városokban kell fizetni, ahol rendőrigazgatóság van.

Ezek a városok: Zágreb, Lvublyena, Novisad, Nis, Szkoplye, Cetinye, Banjaluka, Szarajevó és Szplít.

A többi városokban, ahol állami rendőrelőjáróság van, csak a báni hivatal külön engedélye alapján irhatják elő az említett illetéket, míg

azokban a helységekben, ahol nincs állami rendőrség, ezt az illetéket

semmiképpen nem vehetik ki.

A rendőri, illetőleg közigazgatási illetéket a következő rendezéseknél fizetik:

1. A belépőjegyek mellett rendezett színi, mozi, cirkuszelőadások, kiállítások, futball és egyéb mérkőzések, stb.

2. Azoknál a szórakozási eszközök-nél, amelyeknél a szórakozási díjat utólag fizetik (pl. körhinta, motorcsónak stb.)

3. A vendéglők, amennyiben a vendégek szórakoztatására zene- vagy más előadást rendeznek.

4. Azoknak a vállalatoknak, raktáraknak stb. tulajdonosai, akik rendőri őrizetet kérnek, tehát a rendőr nem hivatalból teljesít szolgálatot.

Az állami színházak, a Vöröskereszt rendezései és az iskolai előadások után semmiképpen sem kell fizetni illetéket.

A humánus egyesületeket a bán felmentheti az illetékfizetés kötelezettsége alól.

Az illetékek összege a következő:

Rendőrségi vagy közigazgatási tisztviselők jelenlétében: Reggel 6 órától este 6-ig 8 dinár óránként, este 6-tól reggel 6-ig pedig 12 dinár óránként. Ha hivatalnokok, szolgák, vagy rendőrök vannak jelen, reggel 6-tól este 6-ig 5 dinár és este 6-tól reggel 6-ig 7 dinár. A vendéglők, ahol muzsika szól, óránként egész napon át 5 dinárt fizetnek.

Az illetéket fizethetik naponta, hetente, kéthetente és havonta.

A behajtott illeték 25 százalékát a rendőrségi végrehajtószervek segélyslapjára fordítják, a többit pedig a szolgálatot teljesített szerveknek adják.

Ez a rendelet szeptember 15-én lép életbe.

Érdekességek és furcsaságok az angol tudományos világ nagyhetén

(London, augusztus.) Az angolok tudományos akadémiaja, a British Association cambridgei nagyhete során érdekesebbnél érdekesebb felszólalások hangzottak el. A világhírű tudósok egész sora igyekezett a maga különleges tudományágát minél közelebb vinni a nagyközönséghez. Richardson professzor például még a felsőbb matézist is olyan érdekessé tudta tenni, hogy előadása valószínűleg szenzációt keltett.

Richardson professzor matematikai egyenletek segítségével a fekete táblán bebizonyította halgatóinak, hogy a világ nyugodt és szilárd marad és

semmiféle félelmetes eseménytől nem kell tartani.

A nagy angol matematikus a külpolitikáról beszélve, az egyes országok és személyiségek megnevezése helyett matematikai jeleket helyettesített és éppen így különböző betűkkel jelölte meg azokat a tényezőket, amelyek a legfontosabb szerepet játsszák az emberiség érzelmi

és gondolatvilágában. A különböző sérelmek, a fegyverkezés, a fenyegetések, a pénzügyi és kereskedelmi nehézségek egytől-egyig A. B. C. D. jelzés alatt kerültek bele a tudós egyenleteibe; így azután a legsúlyosabb nemzeti krízisek, mint egyszerű matematikai képletek kerültek a fekete táblára.

Különösen érdekes volt Richardson professzornak az az egyenlete, amely

az európai politikai egyensúlyt

mutatta be. Ezekből az egyenletekből Richardson professzor a következő meglepő megoldásokra jutott:

Azok a nemzetközi rendszerek, amelyek az egyes nemzetek vetélkedésén alapulnak, a legstabilabbak. Egyenlő erejű nemzetek szövetsége stabilizáló tényező, viszont a legkevésbé stabil rendszer az lenne, amely csupa egyenlően nagy és erős nemzetet foglalna magába. A legstabilabb rendszer az, amelyben minden tényező súlya különböző.

Rendkívül érdekes volt Julian

Huxley professzor, a világhírű angol biológus előadása is. Huxley professzor arról beszélt, hogy a rovarok, madarak és állatok

ugyanúgy szeretnek blöffölni, akár az ember.

Vannak állatok, amelyek valóságosul ugyanazt a szerepet igyekeznek játszani, mint a csatahajók játszanak a modern háborúban. A csatahajót manapság az államok a gyakorlatban már nem igen használják, de annál nagyobb szerepük van a hatalmas páncélosoknak abban, hogy fenyegető külsejükkel blöfföljenek és így megfélemlítsék az ellenfelet.

Huxley professzor felhozta, hogy amikor szarvasbögés idején két szarvasgim szembekerül egymással, mind a kettő előbb megáll és felméri a másik erejét. Az eredmény rendszerint az szokott lenni, hogy a gyengébb agancsu szarvas

harc nélkül átengedi a terepet,

annyira megfélemlíti ellenfelének a hatalmas fegyverzete.

Van egy óriásgyík fajta, amelynek az a szokása, hogy ha üldözik, a háttára fordul, azután kinyújtja és fel-fújja magát, úgyhogy sokkal nagyobbak látszik, mint amilyen a valóságban. Ugyanezt a taktikát követi több madárfajta is. Ezek felborzolják a tollazatukat, így sokkal nagyobbaknak látszanak. Huxley professzor azzal fejezte be előadását, hogy a rovarok, madarak és állatok blöffje nagyon sok vérontástól kíméli meg az állatvilágot.

Általános feltűnést keltett lord Raglan előadása is, aki a korukat túlélt ruházati cikkekről beszélt. Azzal kezdte, hogy van valami, amit nem tud megmagyarázni magának. Nem tudja megérteni, hogy miért viselnek Angliában a tárgyalásokon nemcsak a bírók, hanem az ügyvédek is parókat. Azt szokták mondani, hogy ezzel a bíróság tekintélyét emelik, de ez nem állja meg a helyét, hiszen az angol királynak és a canterburvi hercegérseknek még jobban kell vigyázni méltóságuk megőrzésére, de azért egyik sem hord parókat.

A kalapokra áttérve lord Raglan megállapította, hogy

a legrégebb fejedő a bohócok fehér süvege.

Különben senki sem tudja megmagyarázni, hogy tulajdonképpen miért is viselnek kalapot az emberek. Azt szokták mondani, hogy az ember a kalappal a fejét akarja kímélni, de ez nem igaz, mert azt látjuk, hogy éppen azok nem viselnek kalapot, akiknek legnagyobb szükségük lenne a védelemre.

A kalapok népviseletére térve lord Raglan szembeszáll azzal az Angliában is szélteben-hosszában elterjedt hittal, mintha minden szép dolgot a parasztlal találnának fel és minden, ami a városból kerül ki, csunya és hitvány. Lord Raglan kijelentette, hogy ennek éppen az ellenkezője az igaz, mert még soha

egyetlen paraszt sem talált fel semmit a világon.

Minden kulturát és minden szépséget a városoknak köszönhet a világ.

A TUDÓSOK SZÓRAKOZOTTAK

Egy másik hír a tudósülésről:

A rendezőbizottság felhívást intéz a kongresszus résztvevőire, hogy

sziveskedjenek kiváltani

az ülésteremben talált következő tárgyakat: egy töltőtoll, ezüst cigarettatárca, három pár női kesztyű, egy pipa és egy érdemrend...

Hétfőn este négy ízben is repülőtámadás érte Noviszád városát

Minden botzalma ellenéte is fenséges látványt nyújtott a hétjésti légi támadás

Hétfőn egyébről sem beszéltek Noviszádon, mint a küszöbönálló délutáni és esti légi támadásról. Amint a délutáni támadás elmúlt, az emberek ismét vígan özönlöttek el az uccákat és megindult Noviszád élenk forgalma, mindenki bizonyosra vette, hogy az éji légitámadás csak valamikor 10 és 11 óra között lesz. A korzón lüktetett a tömeg, a délutáni légitámadás utáni eső lassan felszáradt az aszfalton és gyémántként ragyogtak az augusztusi égbolt csillagai. Sokan talán el is feledték volna az egész »heccet«, ha a járókelők között nem tűnt volna fel egy-egy karszalagos nő vagy férfi. Az idő nyugodtan mulott, azonban nyolc óra husz perckor hirtelen

felbugott a báni palota tornyában elhelyezett sziréna, megszólaltak a harangok és az égen végigpásztáltak a fényszórók sugárkévei.

Noviszád polgársága dicséretesen viselkedett a drámai pillanatokban, néhány perc múlva már süket csend és homály borult a városra. A dunai monitorok ágyui hirtelen vad dörgésbe kezdtek: a reflektorok fényében három ellenséges bombavető kavargott, egyre jobban közeledve a város központja felé. A jelenlegi és az épülő új báni palotán elhelyezett géppuskás osztagok, valamint a petrovaradini várban lévő géppfegyverek pokoli golyózáppal árasztották el a gázbombákat szóró bombavetőket, a kémiai állomás pedig a gáz nemét adta tudtul a városnak felröpített rakéta alakjában. Amint a bombavető az épülő báni palota fölé ért, világitórakétát bocsátottak le, amelynek fényénél

bombát vetettek a báni palotára és több fontos állami épületre.

Alig üzték el az ellenséget, amikor délkelet felől újabb repülőraj támadt a városra, ezuttal a gáz- és rombolást okozó bombákon kívül gyújtóbombákat is vetettek alá, amelyek egyike a feltevés értelmében, felgyújtotta az épülő báni palota mellett külön e célra épült faházat. Az épület hatalmas lángokkal kezdett lobogni, a tűz fénye messze bevilágította a várost, szerencse, hogy az ellenség már elvonnult, mert a tűz fényénél több épület tisztán kivethető volt. A megérkező tűzoltók szerencsére

rövid néhány perc alatt lokalizálták a tüzet

és így az időközben feltűnt harmadik ellenséges repülőraj már ismét rost kutathatta. A világitó rakéták csak az éji homályba burkolózó városban megint megjelentek, bombák hulltak és a város más pontján lobogott fel a tűz. Megdöbbenő, hogy milyen pontosan céloz az »ellenség«... Egyedüli szerencse, hogy csak az uttestekre csapódnak. Ha a bombavető bombái csak tíz méterrel délre, illetve délnyugatra hullottak volna, akkor egy a jelenlegi, mint az épülő báni palotából

csak kő- és maltörtörmelék je-

lezték volna a helyet, ahol hétfőn délután még díszlett Noviszád két impozáns épülete.

A negyedik támadás nagyon rövidéletű volt, hamarosan felfedezték a közelgő gépeket és a légelhárító ütegek, valamint a monitorok ágyui és a géppfegyverek teljesen megsemmisítették, még mielőtt nagyobb kárt tehettek volna a városban. Egyedül a Matica Szrpszka régi épületére sikerült egy gyújtóbombát vetni, a keletkező tüzet azonban a kéznél levő és ma éjjel kitűnően működő tűzoltóság egy-kettőre elfojtatta. A vész elmúltát jelző szirénabugás még munkában érte a tűzoltókat, akiknek munkáját csakhamar nagy tömeg szemlélte. A gyenge világitásnál nem nagyon lehetett látni, így többen nagyon megközelítettek az »égő« épületet. Ezek csakhamar ázott ürgék módjára menekültek, ugyanis a visszahulló vizsugarak pillanatok alatt nyakonöntötték a kíváncsiakat.

Féltizkor a városban már helyreállt a rendes forgalom, panasz egyedül a világitás ellen hangzott el, ugyanis a városban tökéletes volt az elsötétítés, a Kr. Marije bulvárt azonban csak félhomály borította a támadás idején. A támadás elmúltával azután a bulvár ismét rendes világitásban ragyogott, ezzel szemben azonban a város lámpáinak fényét tovább is elnyomták a kék papirburkolatok és

ferszélyezték a forgalmat.

Különösen a Kr. Petra II. uccában volt tabáni félhomály. Illetékesek a jövőben fordítsanak több gondot arra, hogy a légitámadások után a város ismét teljes fényárban ragyogjon.

Rossz kereskedő volt Azaseváč Joszíp

Négy noviszádi szabótól egy-egy öltözet ruhának való anyagot lopott

Másfélvi börtönre és polgári jogainak kétévi elvesztésére ítélték

A noviszádi törvényszék büntető hármastanácsa Makszimovics Szvetisláv elnökletével tegnap délelőtt tárgyalta Azaseváč Joszíp noviszádi kereskedősegeéd négyrendbeli lopásának ügyét. Azaseváč többszörösen büntetett előéletű egyén,

kimondottan a szövetek érdekelték,

mást soha nem lopott, a jó ruhananyagok azonban olyan varázsszerűen hatottak rá, hogy nem tudott ellenállni csábításuknak, ahogy a kirakatokból rámosolyogtak. Így, amikor legutóbb a fogházból kiszabadult, a múlt év szeptemberében kora reggel beállított Cvejánov Zavisza uriszabó Kr. Marije bulvári üzletébe és azzal, hogy ruhát akar csináltatni, a szövetek kiválogatásához látott. Az üzletben egyedül az inas volt, aki készségesen szolgálta ki a »vendéget«, később bejöttek Fodor Ferenc és Gavanszki Szevján segédek, akik szintén szövetekkel árasztották el a vevőt. Azaseváč hosszas keresgélés után végre ki is választott magának szövetet, azonban amikor Fodor kijelentette, hogy az árát nem tudja és elmegy munkaadójától megérdeklődni, Azaseváč azzal, hogy ő hivatalnok és nem ér rá, eltávozott.

A lopást csak hetek múlva vették észre és akkor jelentést tettek a rendőrségen.

Azaseváč néhány hónapig békében volt, ez év április 14-én azonban annál jobban belevetette magát a bűnbe. Ezen a napon

Deutsch Jenő és Milicz István üzletéből egy-egy vég szövetet lopott a már ismert módon. Május 10-én Málesics András ismert noviszádi szabótól lopott el több ruhának való anyagot, a szöveteket árusítani akarta, de rajta vették és elfogták.

A tegnapi tárgyaláson a felsorakozott tanúk terhelően vallottak, a vádlott három esetben be is ismerte tettét, de nagy nyomórával védekezett. Azaseváč mindvégig megmaradt amellett, hogy Cvejánovics üzletéből nem lopott el semmit. Azt készségesen beismerte, hogy Málesics szabótól nemcsak a nála meglett és bűnjelként lefoglalt három méter szövetet lopta el, hanem

még két vég szövetet, amelyet ismeretlen személyeknek eladott.

A bizonyítási eljárás után a bíróság Málesicsnak és Deutschnak visszaszolgáltatta a tulajdonukat képező szöveteket, majd a vád- és védbeszéd elhangzása után ítéletet hirdetett. A bíróság bűnösnek mondotta ki Azaseváčot és

másfélvi börtönre,

valamint polgári jogainak kétévi elvesztésére ítélte. A vádlott május hó 21-től vizsgálati fogóságban töltött idejét beszámították, így tizenhárom hónapot és három hetet kell még eltöltenie valamelyik fegyházban. Az ítéletben úgy az ítélt, mint a vád és védelem képviselői megnyugodtak, így jogerőre emelkedett.

76.311 dinárt sikkasztott Donyikovily volt községi aljegyzője

Donyi Kovily volt községi aljegyzőjét, Mihajlovics Miliszávot felmentették állásából. Mihajlovics mint Kovily község aljegyző-

je egyben a községi pénztárnoki tisztséget is betöltötte. A hivatali vizsgálatnál kiderült, hogy Mihajlovics hivatali működésének

ideje alatt, nem kevesebb, mint

76.311 dináros hivatali sikkasztást követett el.

A sikkasztás felfedezése után Mihajlovicsot felmentették állásából és bünvádi eljárást indítottak ellene. A noviszádi államügyészség helyt adott a vádnak és ez év szeptember 23-ára tárgyalást tűzött ki a sikkasztó aljegyző ügyében.

A kutba esett egy topolai asszony

Még nem sikerült megállapítani, hogy öngyilkosság történt e, vagy gyilkosság

Megdöbbenő szerencsétlenség történt kedden délelőtt Topolán. Hatala Istvánné szül. Turucz Margit 46 éves topolai asszony

a házuk udvarán levő kutba esett.

Sikoltozására összefutottak a szomszédok és az asszonyt férje segítségével kihúzták a kutból. Hatala Istvánné eszméletlenül került ki a vízből és az előhívott dr. Popovics Dragoljub községi orvos megállapította, hogy

nyakcsigolya, borda, valamint lábtörést szenvedett.

Életveszélyes állapotban szállították a szubotica kórházba, felépüléséhez kevés a remény.

A vizsgálat megindult, hogy megállapítsa, hogyan jutott az asszony a kutba. Még nem sikerült kideríteni, hogy

öngyilkosságról, gyilkosságról vagy véletlen szerencsétlenségről van-e szó.

Az asszonyt férje az utóbbi időben igen sokat ivott, ezért a házastársak között napirenden voltak az összetűzések. Valószínű, hogy a családi viszály volt az oka a szerencsétlenségnek.

Romániában orvosolják a kisebbségek sérelmeit

Megkezdte működését a kisebbségi ügyek kormánybiztosa

Kolozsvárról jelentik: A romániai kisebbségi ügyek kormánybiztosa Kolozsvárra érkezett s fogadta a magyar lapok munkatársait. A kormánybiztos nyilatkozatában hangoztatta, hogy még a hét folyamán befejezi a kormánybiztosi tisztség szervezési munkálatait, azután

hozzálát az ügyek és sérelmek elintézéséhez.

— Sok sérelem vár orvoslásra — mondotta — és sok panaszt kapott. A romániai nemzetiségeknek ugyszólván valamennyi képviselője járt már nála. Ismeri a legfőbb kérdéseket és első teendőjének tartja, a legsürgősebb ügyek elintézését. Kifejezte azt a reményét, hogy a legrövidebb időn belül már eredményeket ér el.

A román közoktatási miniszter elrendelte, hogy kisebbségi iskolát ne zárjanak be

és a nemzetiségek által lakott vidéken, ahol nincs kisebbségi iskola, a román iskolákban létesítsenek párhuzamos kisebbségi osztályokat.

A bolgár királyi pár Olaszországban

Pizából jelentik: Az olasz király és császár, a királyné és császárnéval, továbbá a bolgár királlyal, Joanna királynéval és Mária savoyai hercegnővel San Rossoréba, az olasz királyi család nyári tartózkodási helyére érkeztek.

Amerika nem fogad be több zsidó emigránst?

Washingtonból jelenti a Havas-ügynökség: Az amerikai politika szellemében az Egyesült Államok területére naponta száz zsidó menekültet fogadnak be.

Ezzel a hírrel azonban teljesen ellenkezik a párizsi ügynökségnek az a jelentése, hogy az Egyesült Államok berlini nagykövetsége

nem ad ki több vízumot zsidók részére.

Az eddig bevándoroltak ugyanis már két évre előre kimerítették a kontingenst.

PALESZTINÁBAN TOVÁBB TARTANAK A ZAVARGÁSOK

Jeruzsálemből jelentik: A rablások, támadások és fegyveres összecsapások továbbra is napirenden vannak. Haifában egy kávéházban revolverlövéssekkel súlyosan megsebesítettek három arabot. Hablusbán egy csapat katona

a levegőbe röpített egy nagy épületet,

három arab súlyosan megsebesült. A Haifa és Jeruzsálem közötti országúton egy arab banda feltartóztatta a postautót és négy postásukat ellopott. Nablus közelében a rendőrség elfogott egy arab teherautót, amely telve volt fegyverekkel, dinamittal és lőszerrel. A teherautóban talált két arabot letartóztatták.

Lansbury Beogradból Budapestre utazott

Lansbury angol munkáspárti képviselő tiszteletére hétfőn este a beográdi »Szrpszki kraly« szálló éttermében vacsorát adott az angol klub. A vacsorán többek között Sztosovics Dobrivoje, Gyorgyevics Voja miniszterek, Kotur Nikola, a szenátus alelnöke, Ilics Vlada beográdi városelnök, Sztujanovics Dragomir képviselő, Jakovlyevics és Szmilyanics külügyminiszteriumi osztályfőnökök, dr. Lukovics Koszta, a központi sajtóiroda igazgatója, Kozomarcis Gramir, az Avala igazgatója, Sztjimirovics—Jovanovics, a »Szamoupravava« igazgatója vettek részt.

A vacsora végén Kotur Nikola, a szenátus alelnöke mondott beszédet és Lansburyt, mint a béke harcosát üdvözölte. Lansbury válaszbeszédében kijelentette, hogy Jugoszláviában egy fejlődő népet és országot ismert meg, ahol közös erővel dolgoznak. Majd hangoztatta, hogy a becsületesebb béke az emberiség legszükségesebb követelménye és az ilyen békét meg kell tartani és meg kell őrizni. Bár nem érintette meg a sumadjai földművesek beszédét, az az érzése, hogy azok éppen úgy gondolkodnak, mint Anglia népe.

Lansbury tegnap hagyta el Beogradot és Budapestre utazott.

Ujabb nemzeti győzelmek

A spanyol harctér eseményei

Bilbaoból jelentik: Az elmúlt hét harcai során a nemzetiek összesen 1903 elesett vörös katonát temettek el. Ezenfelül 4602 vöröskatonát foglyul ejtettek, továbbá 86 gépfegyvert, több tankot és más hadianyagot zsákmányoltak és 48 ellenséges repülőgépet lelőtek. A nemzeti csapatok múlt heti sikeres operációi során a toledói és esztramadurái fronton 13 helységet és 850 négyzetkilométernyi területet foglaltak el. A köztársaságiaknak Zigaránál indított ellenoffenzívája kevés eredménnyel járt, mert mindössze 5 kilométer mélységre tudtak betörni. Az offenzíva súlyos veszteségeket okozott a köztársaságiaknak.

Hafezer munkás sztrájkol egy angol repülő gép gyárban

Londonból jelentik: A Birminghamban levő »Austin« repülőgépgyár, amelyet a repülésügyi minisztérium céljaira építettek, 6000 munkás sztrájkba lépett. A gyár vezetősége nem akarta elfogadni a specialista munkások béremelési követelését és ezért tört ki a sztrájk. A gyárban a kormány légügyi felfegyverkezési programja alapján dolgoztak és gyártották a repülőgépeket.

Máktörővel ütötte le szomszédját egy szentai csordás

Véres verekedés a gyermekek miatt

Szentáról jelentik: Súlyos kimenetelű verekedés zajlott le a szentai ugynevezett Regdon portán. Bálint Mihály csordás máktörővel fejbeütötte Vass Mihály 42 éves napszámot, akit

koponyaalapi töréssel szállítottak a városi kórházba.

Péntek délután Bálint Mihály és Vass Mihály gyermekei összeveszttek. A veszekedésbe beavatkozott Bálint is és arculütötte Vass Mihály 12 éves fiát. Vass Mihály este 7 óra tájban ment haza a munkából kissé ittas állapotban. Mikor meghallotta, hogy fiát Bálint megütötte, átment hozzá, hogy kérdőre vonja.

A ház előtt találkoztak a az ittas Vass veszekedni kezdett a csordással. A veszekedésből verekedés lett, melynek során Bálint egy

máktörő vasruddal úgy fejbeütötte Vass-t, hogy rögtön összeesett.

A szomszédok azonnal értesítették a rendőrséget és a mentőket.

A mentők a súlyosan sérült Vass-t szállították a városi kórházba, ahol megvizsgálták sérülését. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Vass fején az ütés 5 centiméter hosszú és egy centiméter széles sebet okozott. Ezenkívül a hatalmas ütés koponya-alapi törést okozott. Vass állapota ennek következtében igen súlyos, úgyhogy életbenmaradásához igen kevés a remény.

A rendőrség megindította az eljárást.

JAPÁN ELŐNYOMULÁS

Tokiói hivatalos jelentés szerint a japán csapatok teljesen elfoglalták Hvosvánt, amely Hankautól északkeletre fekszik és igen nagy stratégiai jelentőséggel bír.

HÍREK

MAGYAR SZÜLŐK! MAGYAR ISKOLABA IRASSÁTOK GYERMEKEITEKET!

A KISANTANT KÖRREPÜLES

Prágából jelentik: A kisantant államok katonai körrepülésén negyven repülőgép indult Prágából. A gépek első állomása Zlín volt, ahol a városvezetőség bankettet adott a versenyzők tiszteletére. A versenyzők tegnap folytatták útjukat Ungvár—Kolozsvár—Bukarest irányába.

ROOSEVELT AZ EURÓPAI HELYZETRŐL TANÁCSKOZIK

Newyorkból jelentik: Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke visszatért Washingtonba. Roosevelt azonnal fogadja tanácsosait, akikkel az európai helyzetről fog tárgyalni.

—O—

— Időjárás. Jugoszlávia nagy részén felhős, a szávai bányában esős, csak a tengerparton és a legtavolabbi déli részeken volt derült idő. A legalacsonyabb hőmérséklet Tuzlán 3 fok, a legmagasabb Szkoplyén 31 fok volt.

Időjárás: Az ország északi felében inkább felhős, a déli tengerparton és keleten részben esős idő várható. Helyenként átmeneti záporok és zivatar is lesz. Északnyugaton kissé lehül a levegő.

— A forgalmi és egyéb nyugdíjasok noviszádi egylete értesíti tagjait, hogy a szeptember havi összegjövetelet 3-án, vasárnap délután fél három órakor tartják a Maros-féle vendéglőben. Az idei tüzelő anyag leszállítását már megkezdtek. Erre való tekintettel kérik a tagokat a hátralékos részlet kifizetésére.

— Mikor lehet kedvezményes jeggyel Bécsbe utazni? A bécsi mintavásárt szeptember 11—18 között rendezik. Erre való tekintettel a jugoszláv vasutakon való kedvezményes utazás az odautazásnál szeptember 6—17 között, a visszautazásnál pedig szeptember 11—23 között érvényes.

— Szombaton mutatják be Noviszádon a Tabáni orgonákat. A noviszádi Református Olvasókör — mint ismeretes — a múlt vasárnap akarta bemutatni a Tabáni orgonák című nagyszerű operettet, azonban az előadást a rossz idő miatt el kellett halasztani. A kör vezetősége most úgy határozott, hogy az előadást most szombaton, szeptember 3-án rendezik meg, tekintet nélkül arra, hogy milyen lesz az időjárás. A kitűnő műkedvelőegyüttes ismét próbálta a darabot és valószínű, hogy az operett még jobb lesz, mint amilyen az elmúlt vasárnap lett volna. A már megváltott jegyek természetesen érvényesek. Az előadás iránt fokozott érdeklődés nyilvánul meg.

— 60.000 dinárt nyert a 98.970 sz. sorsjegy szerencsés tulajdonosa az állami osztálysorsjáték mai húzásán. A sorsjegyet az állami osztálysorsjáték főelárusítójánál, Lusztag Lajos bankházában vásárolták, akinek a vevői a most folyó főhúzáson már eddig is sok nagyobb és még több kisebb nyereményhez jutottak. A bankház csak a nagyobb nyereményeket teszi közzé az újságban.

— Nemes tánciskolájában (Szloboda nagyterem) a hétfői légitámadás okozta zavarok dacára is szép számú növendék gyűlt össze. A második óra ma, szerdán 8-tól 11-ig.

— Szemüveget orvosi rendelésre is szakszerűen, szolid áron Tener szakoptikus készít. Noviszád, Tanurdzsics-palota. Telefon 22—56. — Szubotica, Nićin-palota.

— UJ KÉPEK A REGGELI ÚJSÁG FÉNYKÉPKIRAKATÁBAN.

Horthy Miklósné Hitler vezér és kancellár karján bevonul a charlottenburgi kastély dísztermébe, ahol fényes estélyt rendeztek a magyar kormányzói pár bucsuztatására. — Horthy Miklós a berlini pályaudvaron a különvonat ablakából meg egyszer szívélyes bucsut vesz Hitler-től. — Uccarészlet a németországi Glatz városkából, amelyet több más szászországi és csehszlovákiai várossal együtt elöntött az árvíz. — A hebroni főposta épülete, amelyet a legutóbbi palesztinai zavargások alkalmával az arabok felgyújtottak. — Gyönyörű részlet az ausztriai Grossglockner-útról, amely a világ egyik legszebb autójátja.

— Fényes ünnepek között szentelték fel a padinai Önkéntes Tűzoltó Testület zászlóját. Vasárnap tartotta a padinai Önkéntes Tűzoltó Testület zászlószentelését, amelynek fővédnökségét Rájics Szevetiszláv dunai bán vállalta és látta el. Az ünnepek még szombaton megkezdődtek, a faluba érkezett dr. Sztankovics Gyura járási képviselőt, a zászló ajándékoztató bandérium és kerékpáros osztag fogadta, este fáklyásmenetet rendeztek dr. Sztankovics tiszteletére, majd népvigalom következett. Vasárnap reggel megérkeztek a környékbeli tűzoltó testületek csapatai, 8 órakor parancsnoki értekezlet volt, majd istentiszteleten vett részt a 13 vidéki testület a helybeli testület vezetésével. Fél 11 órakor fényes külsőségek között mozsárágyuzással Rájics dunai bán fogadták, majd felszentelték az új zászlót, amelyen több beszéd hangzott el. A zászlószentelés után a tűzoltók diszfelvonulást rendeztek a bán tiszteletére, később felavatták a község új értéktájkáját, amit 250 területes bankett követett, több beszéddel: Bankett után Rájics bán megtekintette a tűzoltóversenyeket, amelyek első díját, egy díszes serleget, a hazai csapatnak nyújtotta át a bán, a második és harmadik helyezett tomaseváci és szakulai tűzoltócsapatok oklevelet nyertek. Ezután Rájics bán autón Debelyacára ment, ahol megtekintette az új község házát. Debelyacára váratlanul utazott a bán, mégis csakhamar híre terjedt ottlétének és hatalmas tömeg gyűlt össze ünneplésére. A Pocsai-kávéházban a bán szórakoztatására bemutatott a templom jubileuma alkalmával nagy sikert aratott táncokat, így az arató és szüreti táncokat is. Rájics bán este fél 8-kor a szomszédos Crepaja községbe utazott, ahol a görögkeleti egyházközség templomának véd-szentünnepén vesz részt.

— M. K. Lepedát, Szubotica cégnél vásárolt oszt. sorsjegyek közül az aug. 29-iki húzáson a következő számok nyertek: 15.000 dinárt 98516; 10.000 dinárt 37778; 8000 dinárt 62129; 6000 dinárt 20449; 3000 dinárt 17667, 34406; 1000 dinárt 2618, 48, 2759, 60, 3181, 3348, 4112, 14, 48, 10395, 10440, 10575, 12894, 13438, 14524, 27, 70, 18074, 19584, 20430, 22456, 76, 96, 25957, 89, 27444, 27674, 30717, 31590, 33104, 33832, 44, 56, 34455, 38456, 38840, 42223, 87, 43329, 45743, 73, 47757, 81, 48928, 49367, 82, 50250, 95, 58945, 59417, 44, 59934, 61118, 61318, 62149, 65527, 59, 67041, 56, 70623, 71574, 82, 87, 78429, 55, 59, 82, 98, 79255, 84226, 30, 61, 86557, 89614, 97634.

— Fürdőruhák gypaju és gummiból előrehaladt szezon végett olcsón kiárusítottak: Fischer, J. és Fia cégnél, Noviszádon.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK
A dinár árfolyama. Budapest 1.15—1.75, Prága 17.475—17.775, Berlin 563—567, London 214.75.

Zürich, Beograd 10, Páris 11.96, London 21.33, Newyork 438, Brüsszel 74, Milánó 23, Madrid 238.50, Amszterdam 175.40, Berlin 15.08, Bécs 82.30, Prága 3.25.

— FEKETICSI HIREK. Az állami elemi iskola tanterületére kijelölték a következő iskolai évben az egyes osztályok tanítóit. A magyar tagozaton az I. és IV. osztályt Bányai Gyula, a II. osztályt Bartha Gábor igazgató, a VI. osztályt Scerebabszki Hedvig, a német tagozaton az I. és II. osztályt Pratscher Gyula, a III. és IV. osztályt Hoffmeister András, az V. és VI. osztályt Klein Richard, az állami tagozaton mind a négy osztályt Setter Ida és végül a telepi iskolát Dugosevics Jelena tanítók illetve tanítónők veszik át. Hangsúlyozták a tanerők elégtelenségét, mely szerint egyes tanítók kénytelenek több osztályt átvenni, ami az oktatást semmiképpen nem segíti elő.

— Az iskolai pótbéiratásokat szeptember 1, 2 és 3-án tartják meg. Felhívják a beiratkozó tanulókat figyelmét, hogy a beiratáshoz okvetlenül szükséges a keresztlevél. A tanítás hétfőn, szeptember 5-én kezdődik. Az iskola vezetősége felhívja az érdekelteket, hogy az iparostanonciskola javítóvizsgái szeptember 3-án, szombaton délután 5 órai kezdettel lesznek a központi elemi iskola épületében. — A község képviselőtestülete a verbázi ut kikövezési munkálatainak módosításra tervezetét dolgozott ki, amit a képviselőtestület elfogadott és jóváhagyás végett felterjeszt a báni hivatalhoz, hogy az utkövezési munkálatokat haladéktalanul megkezdhesse, mert az őszi nedves, esős idő beálltával ez a fontos közgazdasági útvonal teljesen járhatatlan. — A képviselőtestület Wolff György községi rendőrt, a három hét előtt nagy feltűnést keltett erkölcsstelen merénnyel vizsgálati fogásban ülő cselekvő hőst, elbocsátotta állásából Bacsvanin Ilja községi rendőrt is és számára végkielégítés címén két havit fizetését szavazta meg a képviselőtestület.

— **Krek miniszter előadása a lyublyanai nemzetközi katolikus kongresszuson.** Megírtuk, hogy Lyublyanában szombaton megkezdődött a katolikus ifjúsági szervezettek nemzetközi kongresszusa. Hétfőn a kongresszus ülésén több előadás hangzott el. Előadást tartottak a kommunizmusról, a szociális kérdésekről, az oroszországi vallási helyzetről és különböző orvosi, valamint nevelési kérdésekről. Dr. Krek Mihó tárca nélküli miniszter »A katolikus egyetemi hallgatók munkája« címen tartott előadást.

— **Halálozás.** Özvegy Nagy Jánosné, született Szűcs Julianna 93 éves korában Sztáramoraviceán meghalt. Az elhunytat nagy kiterjedésű rokonság gyászolja.

— **Hatvanöt napos fogháza itélték a noviszádi zsidó kulturális könyvtolvaját.** A noviszádi törvényszékén tegnap délelőtt tartották tárgyalást Altarac Avram 18 éves beográdi kereskedőseged tolvajlás ügyében. Altaracot az a vádolta az államügyészség, hogy az év június 23-án a noviszádi zsidó kulturális könyvtár elkerült lopott. Altaracot nem sokkal tette elkövetése után elfogták és vizsgálati fogságba helyezték. A vádlott beismerésben volt, tettét megbánta és ígéretet tett, hogy többé nem lép a bűn útjára. A bíróság ezért a tanúhallgatások, valamint a vád- és védbeszéd elhangzása után mindössze hatvanöt napos fogháza ítélte a fiatal tolvajt, ítéletében kimondta, hogy a vádlott vizsgálati fogságban töltött idejével a fogházbüntetését kitöltöttek veszi és ezért elrendeli azonnali szabadlábrahelyezését. Az ítéletben úgy a vád, mint a védelem képviselői és az elítélt is megnyugodtak.

— **Térdelötte magát egy fegyverrel Játszó legény.** Sztarainics Szávó 18 éves szemszki karlovcei földműves legény hétfőn golyós vadászfegyverrel játszott. Az egyik pillanatban a megtöltött fegyver elsült és a golyó Sztarainics térdébe hatolt. A szerencsétlen legényt azonnal szállították a noviszádi állami kórházba. Állapota súlyos.

Az ördögös „alni“

Hogy senki sokáig ne törje a fejét, mit jelent ez az »alni« szó, mingyárt eláruljuk, hogy ez egy új, vasból, nikkelből és alumíniumból álló öntvény. egy új mágnesacél olyan meglepő és csodálatos tulajdonsággal, hogy megnyilvánulása lepípálja az indiai fakirok legügyesebb bűvészfogásait is. Egy japán embernek köszönheti a létezését és mágneses erőre sokszorosan felülmúl minden eddig ismert anyagot. Tudjuk, hogy két mágnes ellentétes sarkai egymást, míg az egyforma sarkok ellökődnek. Eddig azonban minden mágnesnek ereje saját súlyához viszonyítva oly csekély volt, hogy nem lehetett vele valami nagyon meglepő dolgot bemutatni. Ha két mágneset úgy teszünk le az asztalra, hogy gurulhat (mérőeszközök számára ugyanis rövid alnigyűrűk készülnek) és egy másik alnigyűrűvel úgy közeledünk hozzá, hogy két egyforma sarkaik állnak egymással szemben, akkor az első alnigyűrű egyszerűen megfutamodik.

Elgurul és ha az ember rázorítja a másodikra, egészen tisztán éri azt a hatalmas erőt, amellyel a két vasgyűrű ellöki egymást. Ha a két gyűrűt most eleresztjük, mint a nyíl elszaladnak egymástól, mintha valami láthatatlan rugó lökte volna szét őket. Valóságilag libabőrös lesz az ember háta, mikor két erős alnigmágnes pálcával kísérletezhet. Ha ugyanis az eddig használatos acél-fajtából való két mágneset egyazon sarkaival egymásra rakunk, nyugodtan maradnak, mert az ellökő erő nem elég arra, ha a nehéz vasat megmozgathassa. Ha ellenben ugyanezt két alnigmágneset próbáljuk meg, akkor az az eddig még soha nem látott csoda játszódik le a szemünk előtt, hogy a felső mágnes az alsó felett szabadon lebeg a levegőben. Ez bizony fejtegetésre állítja egész elképzelő erőnket és két-három évvel ezelőtt még lehetetlennek látszott.

Amatőr és hivatalos fényképezészek fedezték minden szükségletüket

Seidling

Jó és optikai szaküzletben, Noviszád, K. Petra 1. 28. - Tel. 28-12

— **ADAI HIREK.** Petrovics Gusztáv adai cigány Gálik Mihálytól egy lovat lopott, amelyet Molon eladott Cvekics Velimirnek. A cigány kézrekerítésére körözölevelet adtak ki. — Bagi Anna adai lakos a szentai országúton kerékpározott. Eközben nekifutott egy eperének és olyan szerencsétlenül esett az árokba, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett. — Az adai tartalékos tisztek egyesülete elhatározta, hogy szeptember 6-án, Öfélsége II. Petár király születése napján a Centrál-szállóban tiszti bált rendez. — Az adai Gazdakör Kisasszony napján a Centrál-kávéházban bált rendez a saját könyvtára javára. — Az adai paritásos bizottság kukoricatörésre a következő béreket szabta meg: lánconként 150-180 dinár és 5 kilogram kenyér, 3 kilogram burgonya, fél kilogram zsír, fél kilogram szalonna és egy kilogram bab. A munkás köteles a szarát nagykuppa is rakni, a gazda pedig a részt hazaszállítja és szár megváltása címén lánconként 25 dinárt fizet. A napszám 30 dinár kosztal és 40 dinár koszt nélkül.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomorura egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od Minisztarsztva szoc. pol. i Nar. Zdr S. br. 85 od 154. 25 V.

— **Rasputin gyilkosa vendéglőt nyitott a Rivierán.** Cannesból jelentik: Vladimir Jozsupov herceg, aki Rasputint megölte, Cannesben éttermet nyitott s az idei nyár rivierai szenzációja az orosz herceg pompásan berendezett étterme; diéta konyha, vese-, epe-, cukorbetegkoszt épügy rendelkezésre áll, mint a legraffináltabb gasztronómiai inycenségek konyhája. Az éttermet a Riviera minden látogatója felkeresi, elsősorban persze a szenzációéhes amerikaiak.

— **Lánynevelő intézet Mariborban.** A maribori apácánővérek lánynevelő intézetét tart fenn, amelybe 14 évnél idősebb 4 polgárit, vagy gimnáziumot végzett lányokat vesznek fel, esetleg kivételesen ennél kevesebb iskolai képzettségűeket is. A lányokat háztartás vezetésére és gyermeknevelésre tanítják, azonkívül zenében, német és francia nyelvben oktatják. Közlebbi felvilágosításokat az intézet vezetősége ad. Cim: Devojaeski uzgojni dom, Maribor.

NEKROLOG
KAPINTHY FRIGYESRŐL

Mig bennünket jól megnevetettett, Ó volt, »Aki utóljára nevet«, És most, hogy elhalt a nevetés ajkán, Kicsalt szemünkből forró könnyeket. Nem írja többé: »Igy írtek ti«, S nem torzít »Görbe tükör«-rel már senkit, »Tanár ur kérem« »Beszéljünk másról«, Mert ez a csapás minden kedvet elvitt.

FANYAR TÓBLÁS

— **CSANTAVIRI HIREK.** A község képviselőtestülete ma, augusztus 31-én közgyűlést tart és ez alkalommal több fontos ügyet tárgyal. — A »Piros-fehére« tenisz klub vasárnap este kitűnően sikerült kerti ünnepélyt rendezett a Krausz-vendéglőben. A mulatság a legjobb hangulatban egészen a reggeli órákig tartott. — Csantaviren és környékén megindult a kukoricatörés. A korai fehér kukoricát már jó részt le is szedték, a terméseredmény igen gyenge. A munkabérek kielégítőek.

— **GRADISTEI HIREK.** Ifju Sisitka Pál gradistei kalapos a sztáribecsei mestervizsgáztató bizottság előtt teljesen sikerrel vizsgázott. — A sztáribecsei Önkéntes Tűzoltó Testület 60 éves jubileumi ünnepségein Gradistéről tizenegy főből álló tűzoltócsapat vett részt. A gradistei tűzoltók Halász János vezénylőtiszt vezetésével mellett iskola és gyorsszerelő, valamint létra-gyakorlatot mutattak be a közönség nagy tetszésnyilvánítása mellett. Az ünnepségeken ugyancsak megjelent a gradistei tűzoltók 20 tagból álló zenekara is Kankrin Iván karnagy vezetésével és a verseny alatt, valamint a szabadtéri előadás után ok szolgáltatták a tánczenét.

— **Autóbuszjárat Noviszádról Rumenkára a rumenkai jubileum alkalmából.** Rumenkán — mint ismeretes — ma ünneplik a református egyházközség alapításának százötvenedik évfordulóját és a református templom építésének századik évét. A jubileumra Noviszádról is igen sokan utaznak Rumenkára. Részükre alkalmi autóbuszjáratot állítottak be. Az autóbusz reggel 8 órakor, délután 2 és este fél 8 órakor indul a Református Olvasóköri elől. Vitéldij Noviszádtól Rumenkái 10 dinár.

— **Médi, a csoda-pályás; 15 kiló.** Kopenhágából jelentik: A dán főváros gyermek-csodája Alquist városi jegyző tizhónapos bóbije: a Médi akkora, mint egy hároméves gyerek és súly 15 kiló.

— **SZVILOJEVÓI HIREK.** A szvilojevói községi képviselőtestület megállapodást kötött a szombori »Munjara AD« villamosági vállalattal Szvilojevó villamosítására vonatkozólag. Ha a báni hivatal a megállapodást jóváhagyja, Szvilojevó is hamarosan villanyt kap. — A másfél évvel ezelőtt megalkult szvilojevói temetkezési egyesület alapszabályait jóváhagyták. — Szvilojevón mozgalom indult vadásztársaság alakítására. A mozgalmat a lakosság támogatja, mert az apatini vadásztársaság, amely a szvilojevói vadászterületet eddig bérelte, elhanyagolta ezt a területet, úgyhogy a vad elszaporodott és sok kárt okoz a veteményeskertekben. — A tíz nappal ezelőtt Szvilojevórol eltűnt Forgács István fiatal gazda holttestét egy pásztorgyerek megtalálta a szvilojevói közlegető kútjában. Megállapították, hogy Forgács öngyilkosságot követett el. — A vasárnap délutáni nagy vihar alkalmával a villám becsapott Balla János házába, a kéményt ledöntötte, a falakat megrepesztette és egy gerendát eltört. Embereket nem esett kár.

— **Elemi és középiskolai tankönyvek, író- és rajzszerek, iskolatáskák** előnyös áron kaphatók Ábrahám könyvkereskedésében, Kralja Petra I. ucca 30.

— **HORGOSI HIREK.** Özvegy Tóth Andrásné szül. Kőszó Rozália 68 éves napszamos asszony feljelentést tett a rendőrségen lakásadóról. Dusa Jánosné ellen, mert Dusané megtámadta és egy nagy késsel le akarta szarni. Dusané azért támadta meg az idős asszonyt, mert azt hitte, hogy Tóthné befogadta a lakására Huszka Bőzsit, Dusa János néi barátnőjét. Dusané ellen eljárás indult. — A rendőrség eljárást indított Gadzics Váza napszamos ellen, akit Avramovics Jován rendőrségi írnok és Csamangó Bandi borbélyeséggel azzal vádolnak, hogy este megtámadta és bottal fejbeverte őket. — A horgosi lövészegyesület a közeljövőben versenyt rendez és ezért minden vasárnap gyakorlatokat rendeznek a tagok részére.

— **DEBELYACSAI HIREK.** Rövid, de súlyos betegség után elhunyt Bakonyi László nyug. községi jegyző, a katolikus hitközség tanácsagja. Az elhunyt tekintélyes tagja volt a debelyacsai társadalomnak, családja iránt igen nagy részvét nyilvánul meg. — Lászlai József szobafestőt az opovói országúton sátoros cigányok támadták meg. Szerencséjére jött egy kocsi, valamint ifj. Tóth Ferenc, akinek a közelben tanyája van és látva a veszedelmesen viselkedő cigányokat, Lászlai segítségére sietett, aki így megmenekült a cigányok támadása elől.

— **Véres rablótámadás Beocsinban.** Hétfőre virradó éjjel ismeretlen tettes behatolt Filipovics Márkó vincellér házába és az idős Filipovicsot, aki álmából felébredt, valamilyen kemény tárggyal olyan súlyosan összeverte, hogy több oldalbordája betört. Filipovicsot életveszélyes állapotban a noviszádi állami kórházba szállították, az orvosok biznak életben maradásában. A csendőrség széleskörű nyomozást indított.

— **TOPOLAI HIREK.** Az iskolaszék a nyár folyamán az iskolákat kijavíttatta, úgyhogy most teljesen új köntösben várják a tanulókat. — Az iskolaszék ezután is felhívja a szülőket, hogy gyermeküket rendszeresen küldjék iskolába — Topolán több embert megbüntettek, mert kutyáikat a szigorú ebzárlat ellenére is szabadon engedték.

— **KANIZSAI HIREK.** Kanizsán a száj és körömfájási járvány megszűnt és az állatállomány is feloldozták. A lakosságot kötelezték, hogy a beteg állatok helyeit luggal és mésszel fertőtlenítsék. — A vasárnapi országos kirakodóvásáron közepes forgalmat értek el. Az állatvásárt szeptember 11-én tartják meg.

KÖZGAZDASÁG

A Beograd-Zágreb vonalon szeptember hónapban motorosvonatok közlekednek

Az olaszországi Breda gyár ingyen bocsátja a motorosvonatokat a vasúti vezérigazgatóság rendelkezésére

Beogradból jelentik: A jugoszláv államvasutak vezérigazgatósága már régebben tárgyalásokat folytat az olasz vasutak igazgatóságával motorosvonatok beszerzése ügyében. A motorosvonatokat a Beograd-Zágreb vonalon járatnák.

A tárgyalások eredményeként megállapodás jött létre, hogy szeptember hónapban az olaszországi Breda gyár motoraival

próbajáratokat indít a Beograd-Zágreb vonalon.

A motorosvonatokat azonban nem a Breda gyár, hanem az olasz államvasutak bocsátják a jugoszláv államvasutak rendelkezésére. Az olasz államvasutak két kompozíciót küldenek Jugoszláviába a vonat vezetéséhez szükséges szakszemélyzettel

együtt. A próbajáratokat legkésőbb szeptember 3-án kezdik meg. Az olasz államvasutak semmit sem kérnek ezért az egy havi próbajáratért, a jugoszláv államvasutaknak csak az egy havi vonat fenntartásért járó tényleges kiadásokat kell fedezniük.

A próbaidő alatt a Beograd-Zágreb vonalon menetrendszerűen közlekednek majd ezek a motorosok.

Az olasz motorosvonatok legnagyobb sebessége óránként 140 kilométer, míg a legmagasabb kommerciális sebesség 110 kilométer. Így a beograd-zagrebi utat a motorosvonatok nem egész öt óra alatt fogják megtenni. Az egy hónapi próba idő alatt az utasok igénybe vehetik a motorosvonatokat.

Magyarország fokozni kívánja a Balkán felé irányuló kereskedelmét

Budapestről jelentik: Magyarország a jövő héten új kereskedelmi tárgyalásokat akar kezdeni az egyes balkáni államokkal, hogy a magyar gyáripari termékeknek a balkáni államokba való szállítását megkönnyítse és fokozza kivitelét. A kivitel szempontjából elsősorban Jugoszlávia, Görögország és Törökország főnnének tekintetbe, amely államoktól

Magyarország viszont nyersanyagot vásárolna.

A jugoszláviai kereskedelemben a

legnagyobb súlyt a fa és vasbehozatalra fektetik, Görögország eddig nem tudott elég kompenzációt adni a magyar árukért, ezért innen a vas és ólom bányák termékeinek, valamint a bőrnek a behozatalát akarja fokozni Magyarország. Törökországban főleg nyers fémeket, bőröket és gyapotot venne Magyarország, míg Bulgária nyers és ócskavasat, bányatermékeket és nyers bőröket szállítana. Romániával valószínűen nem kezdenek újabb tárgyalásokat, mivel a nemrég megkötött kereskedelmi egyezmény igen jól bevált.

Szeptember elején nemzetközi főzőtornát rendeznek Budapesten

Jugoszláv szakácsok is részt vesznek a főzőtornán

Érdekes és figyelemre méltó nemzetközi főzőtornát rendeznek a jövő hónap elején Budapesten. Arról van szó, hogy nagyszabású bemutató keretében megismertetik a közönséggel a különböző országok, de elsősorban a közép és kelet-európai nemzetek különböző jellegzetes, ugynevezett

nemzeti ételeit, italait, csemegéit.

Az érdekes tornát a legnagyobb gonddal rendezik meg, félve ügyelve arra, hogy a szakácsok, akik ezen a tornán részt vesznek, a legkiválóbb szakértői legyenek művészetüknek és még nagyobb gonddal ügyelnek arra, hogy a résztvevő szakácsok valóban nemzetük fia legyenek. A jugoszláv nemzeti ételeket, ételkülön-

legességeket, csemegéket, született jugoszláv szakácsok készítik majd el,

még pedig a közönség szemeláttára és azon nyomban frissen szervirozák a közönségnek. A nagyszabású főzőtornával kapcsolatos asztalteri versenyen nemcsak különböző korok, de különböző nemzetek asztalterítő művészetét is bemutatják majd, úgyhogy a szeptember 1-én kezdődő Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár egész különleges élményeket ígér azoknak is, akik szívből tudják értékelni a terített asztal örömeit.

A féláru utazási és a szabad vízumkedvezmény már augusztus 24-én életbe lépett úgy a jugoszláv, mint a magyar vasútvonalakon.

□ Románia felemelte a buza kiviteli prémiumot. A román kormány gazdasági és pénzügyi bizottsága a buza kiviteli prémiumát az eddigi vagononkénti 10.000 lejről 12.000 lejre emelte fel. A buzaexportőröknek ezenfelül megengedték, hogy a buzáért kapott devizák 30 százalékát szabadon eladhatják és csak 70 szá-

zalékot kell a román nemzeti banknak befizetniük. A bukaresti lapok jelentése szerint a román kormány megegyezett Belgiummal 28.000 vagon buza szállítása tekintetében. Most Angliával tárgyalnak, hogy az 40.000 vagon búzát vegyen át Romániától.

Magyarország 150 millió pengős rendelést adott gyáriparának

Budapestről jelentik: A magyar kormány a nagy beruházási kölcsön keretén belül megkezdte a magyarországi gyáraknál a megrendelések eszközölését 150 millió pengő értékben. A rendeléseket nemcsak a nagy gyáraknak, hanem

a közép ipari vállalatoknak is kiadták.

A gyáriparnak most nyersanyagot kell beszereznie, hogy a rendeléseknek eleget tehessen. A kereslet következtében nagyon megélnékült a fém, bőr és vegyipari cikkek piaca. A textilgyárak még nem érzik a most meginduló konjunktúrát.

»»»□«««

□ Megkezdtek a Beograd-Szarajevó-Dubrovnik uti tervének elkészítését. A középítészeti minisztérium utasítást adott az illetékes technikai ügyosztályoknak, hogy kezdjék meg a Beograd-Szarajevó-Dubrovnik közötti ut tervének elkészítését és az ut kijelölését. A kijelölési munka már meg is kezdődött augusztus 19-én. A kormány az utépítéshez szükséges első kiadások fedezésére 110 millió dináros hitelt szavazott meg.

□ A kitünő termés következtében Magyarországon emelkednek a földárak. A legújabb hivatalos magyar termésbecslés szerint az idén 26.25 millió mázsa buza, 8.19 millió mázsa rozs, 6.68 millió mázsa árpa, 2.27 millió mázsa zab, 26.06 millió mázsa kukorica, 24.35 millió mázsa burgonya, 9.63 millió mázsa cukorrépa termelt. A kitünő termés következtében erősen emelkedett az ingatlan forgalom. A jó föld katasztrális holdjéért 1.200-1.400 pengőt fizetnek, ami megfelel az 1928 konjunktúrális év árának. A gazdasági válság idején ezzel szemben a föld ára 150-100 pengőre csökkent.

□ A Duna romániai szakaszán megkezdtek a hajózás nacionalizálását. Az eddigi nemzetközi dunabizottság helyébe lépett »Duna igazgatóság« megkezdte az intézkedéseket az Alduna hajózhatóságának megjavítására. A Szulina csatornát állandóan kotortatni fogja. A tonnánként fizetendő illetéket pedig rövidesen 40-50 százalékkal csökkentik. Ezenfelül több jégtörőt is beszerez, hogy a téli hónapokban is lehetővé tegye a hajózást.

A vajdasági méhészek moraviciai kiállítása. Nívós és érdekes kiállítást rendezett Moravicán a vajdasági méhészek egyesülete. A kiállítás moraviciai rendezői, Nagy Sándor és Grieb Tamás fáradságtalan munkával törekedtek arra, hogy minél nagyobb és tökéletesebb legyen a kiállítás. A kiállítási terem berendezése és díszítése Solya Mihályné érdeme, aki az egyesülettől elismerés fejében díszes oklevelet is kapott. A kiállítás egész napon keresztül nyitva volt s igen sokan látogatták. Dél előtt a Gazdakörben szakelőadások voltak, igen érdekes előadásokat és vitákat rendeztek az előadók, délben bankett volt, amelyen igen sokan vettek részt nemcsak méhesgazdák, hanem a község lakosságának minden rétegéből. Este a református egyházi dalárda a méhészegyesület javára Kiss Antal rendezésében bemutatta a »Fekete mén« című kitünő népszínművet, amelynek előadása ezuttal is nagy sikert aratott.

□ Magyarország a cukorkivitel megszüntetésére készül. Budapestről jelentik: Az eredetileg négy napra tervezett, de valóságban hat napig tartott minisztertanácson — hír szerint — szó esett a magyar cukor-export kérdéséről is. Amint ugyanis nagyrészt köztudomású: amíg a bel-földi fogyasztásban 128-132 fillér a cukor ára kilogrammonként, addig külföldre 11, 13, sőt nemritkán 9-10 filléres áron szállítottak cukrot, ugyanakkor, amikor főleg a lakosság óriási tömegeiben a gyermekek évszámra nem juthattak ehhez a fejlődés szempontjából annyira fontos élelmicikkhez. A városi lakosság cukorfogyasztása is messze elmaradt, nemcsak a külföldi fogyasztás fejadagja mögött, hanem ama mennyiség mögött is, amelyre az egészséges táplálkozás szempontjából szükség van. A magyar árat rendkívül egyszerű: a kincstári részesedéssel, hallatlan kartelljövendekkel és egyéb eszközökkel mesterségesen megrágitott cukor árában a magyarországi fogyasztókönység fizette meg azt a deficitet, amellyel a dömpingárakkal történt cukor-export jár. A hírek arról szólnak, hogy a minisztertanács is belátta ennek a helyzetnek a tarthatatlanságát és elhatározta a cukor-export fokozatos megszüntetését. Állítólag az ilyen réven elérhető megtakarításokat a cukor árának a leszállítására és a zöldkeresztes cukorakció kiterjesztésére használják fel. A híreszteléseket eddig hivatalosan nem erősítették meg és így — főleg az eddigi tapasztalatok alapján — egyelőre fenntartással kell őket fogadni.

»»»□«««

Tőzsde

BEOGRÁDI ÉRTEKTŐZSDE

London (egy font) 214.06-212.01, Páris (100 frank) 120.22-118.72, Newyork (100 dollár) 4364.82-4328.50, Genf (100 svájci frank) 1003.52-999.50, Milánó (100 ilra) 231.78-228.70, Prága (100 esk) 151.34-150.24, Amsterdam (100 hol. frt.) 2388.26-2373.66, Berlin (100 márk) 1759.91-1746.03, Brüsszel (100 belga fr.) 741.76-736.70, Szaloniki (100 drachma) 30.10-29.46, Varsó (100 zloti) 826.22-819.72, London magánklíring 238.86-230.20, Berlin magánklíring 1440.70-1420.70. **Allampapírok:** 7%-os Hip. bank kötvény -99, 8%-os külföldi kölcsön kötés -98, 7%-os külföldi kölcsön kötés -93, 2 és fél %-os Ratna Steta 481.50-481, 6%-os bégluk 91.50-91.75, 6%-os dalmát agrár 90.58. **Részvények:** Narodna Banka 7300-7275.

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Uj buza 79-80 kgos 2%-os szerém 147-149, szlavóniai 150-152. **Árpa** 64-65 kgos bácskai és szerémi 142.50-147.50. **Zab**, bácskai, szerémi és szlavóniai 125-127.50. **Tengeri**, bácskai 128-130, bánáti 126-128, bánáti vrsaci paritásban 127-129, indiai paritásban 128-130. **Buzaliszt**, bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 255-265, kettes 235-245, ötös 215-225, hatos 195-205, hetes 165-175, hét és feles 125-130, nyolcas 110-115. Szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 250-260, kettes 230-240, ötös 210-220, hatos 190-200, hetes 160-170, hét és feles 125-130, nyolcas 110-115. **Buza-korpa** jutásakokban bácskai 95-97.50, szerémi és bánáti 92.50-95. **Sertézsír** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1325-1350. Irányzat: változatlan. Forgalom: közepes.

»»»□«««

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

A szubotocai Magyar Olvasókör őszi tárlata. A szubotocai Magyar Olvasókör őszi hirdett képzőművészeti kiállítására főleg a fiatalok közül jelentkeztek igen sokan. Akadémiát végzetek, akadémisták és östehetségek mutatkoznak majd be a művészpártoló közönségnek. A tárlat rendezősege a vidéki közönségnek is lehetővé akarja tenni a tárlat megtekintését s ezért időbelileg egybekapcsolja a »szubotocai oltcsó héttel.« A széleskörű érdeklődésre jellemző, hogy a szubotocai Kalmár Testvérek művészfestékkészítő üzeme komplett festékfelszerelést ajánlott fel annak a kiállítónak, akit a bírálóbizottság erre a 400 dinár értékű jutalomra érdemesít. A kiállításra még rövid ideig Csapó Sándor, Senoina ul. 9. fogad el jelentkezéseket.

★

Táncvizsga Sztaromavicán. Nemes Károly tánctanár vasárnap este Koroknai Ferenc vendéglőjében gazdag műsorral tartja meg záróvizsgáját. Az ünnepélyes vizsga egyes pontjai a következők: Tarka kóló, táncolják: Budanovics testvérek és Ivánkovics Grgó (Bajmokról), hollandus tánc Szabó Juci és Muhi János, Álom keringő Nemes Lia, Kozák harmas Boldog Ibike, Lebovics Katóka és Novoth Juca, Krivaja futball-tánc Bordás Károly, Otterbein Károly, Szücs László, Lovas Mihály és Stanyó József, Figurás-palotás Papp Liduska, Jónás Juliska, Nemes Margit, Faragó Ilonka, Butor Lajos, Bíró Sándor, Lehotkai István, Kapornyai József, Három a kislány Boldog Ibi, Novoth Juca és Lebovics Kató. Az est keretében Miss Moravica választás, léggömb csata s reggelig tartó táncmulatság lesz. A táncvizsga iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, mivel a jó hírű Nemes tánctanár első kurzusa a jelenlegi Moravicán.

★

SZINHÁZ-FILM

Ötezernél több néző előtt aratott frenetikus sikert a Gül Baba sztáribecsei szabadtéri előadása

A nagyszerű szereplők alakításához kitűnő keretül szolgáltak a sikerült korhű jelmezek és díszletek

A sztáribecsei Önkéntes Tűzoltó Testület a 60 éves jubileumi ünnepek keretében vasárnap este szabadtéri színelőadást rendezett a Tiszaparton. Színre került Huszka-Martos Gül-Baba című 3 felvonásos operettje a legjobb sztáribecsei magyar műkedvelők és a műkedvelő zenekar közreműködésével. Az előadás iránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, már a kora esti órákban megindult a vándorlás a Tiszapart felé, úgy hogy az előadás megkezdésekor több mint 5000 főnyi tömeg volt a helyszínen. Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy ennyi látogatója nem igen volt az egykori Vajdaság területén, műkedvelő előadásnak.

Ugy a rendezők, mint a szereplők tökéletesen megfeleltek a várakozásnak.

A színdarab szereplői közül ott voltak többen azok közül, akik a »Sárga pitykés közlegény« nagyszerű előadásaival messzevidékre szóló hírnevet szereztek a sztáribecsei magyar műkedvelésnek. A szereplők elsőrendű teljesítménye mellett a színdarab sikerét nagyban emelték a nagyszerűen elkészített díszletek: a meceset, a szökőkúttal ellátott előr-

zárakból készített rózsakert, a korhű ruhák, a jelenetek pazar megvilágítása, valamint a színdarab jeleneteihez tökéletesen simuló zenekar. Akik az előadáson megjelentek egy letűnt kor valóságá várázolt epizódjaik látták elvonulni szemük előtt és felejthetetlen benyomással távoztak el.

Az előadást Sóti Ferenc gyógyszerész rendezte, aki már az első sztáribecsei szabadtéri előadás, a »Jairus leánya«-nak rendezésével bebizonyította, hogy fáradhatatlan.

Kiváló képességű rendező, ezáltal is lelkes, teljes elismerésre méltó munkát fejtett ki.

Munkájában Bácsay László, Graff Gyula, Zelenay Sándor mint technikai rendezők, illetve ügyelők támogatják tökéletes megértéssel.

Külön kell megemlékeznünk Koszanov Zsárkóról, aki a díszleteket tervezte és készítette. Az ő tudásának, lelkes munkájának köszönhető, hogy az előadás a valóság tökéletes illúzióját keltette. Az első ilyen mű munkája volt ez és a hozzáértők egyöntű véleménye szerint, nagyszerűen oldotta meg feladatát.

A kitűnő erőkből álló műkedvelő zenekart Buzás Ede karnagy, az is-

mert zeneszerző vezényelte művészién. Az előadás sikerében vele együtt nagy rész illeti a zenekart is.

A színdarab szereplői közül elsőnek Müller Sárival kell foglalkoznunk. Ő alakította Gül Baba leányát, Leilát. Müller Sáríka régi erőssége a sztáribecsei műkedvelésnek. Legutoljára a Sárgapitykés közlegényben tett bizonyosságot nagyszerű tudásáról. Ezuttal is kiváló alakítást nyújtott. Kellemesen csengő hangjával, tökéletes színpadi mozgásával, táncával forró sikert aratott.

A Gül Babát Krausz József alakította. Most láttuk először Sztáribecsen szerepelni és bátran állíthatjuk, hogy a váltakozó jelenetekben bővelkedő szerepében százszázalékos tudásról tett bizonyosságot. Igazi színészi képességgel elevenítette meg a belső lelkiismeretét, leánya boldogságáért aggódó apát. A virágtépő, átkozódó jelenete megrendítő élmény volt.

A Gábor diák sok tudást megkívánó szerepét Lézics Dusán elevenítette meg. Lézics Dusán ezuttal mutatkozott be a becsei közönségnek. De már az első szereplésével teljesen meghódította a több ezer főnyi közönséget. Nagyszerűen adta a vándoréletű, szerelmes szívű és a veszélynek fittyet hányó egykori magyar vendiákok. Játékán kívül kitűnő hangjával is elragadtatta a közönséget.

Oláh György, a »Mihály bácsi« szerepek nagyszerű megzemélyesítője alakította Mujkó cigányt. Oláh György istenáldotta műkedvelő tehetség. Ezuttal is tudása legjavát adta, amiért fel-feltörő tapsokkal jutalmazta a hálás közönség.

Ali basát Sárvári Ferenc alakította. Daliás megjelenésével, nagyszerű játékával, tökéletes képét adta a

— Egy Turbetskoi Dimitri herceg előtt nem kell ily óvintézkedéseket tenni!

— Köszönöm e kitüntető bizalmat.

Ezzel az őrnagy kezét fogott Erzsébettel és forró csókot nyomott annak vékony ujjaira

Az ajtó ezzel becsukódott és a fiatal pár külön-külön vált szobájába.

Az őrnagy sokáig nézte az ajtót, amely őt menyasszonyától elválasztá, majd felöltözve a dívánra veté magát és gunyosan felkacagott.

— No, szép kis nászéjszaka... teljesen valami új!

Majd megkísérelte, hogy elaludjék, de pillantásai mindig csak az ajtóra vetődtek, amely elzárta előle azt, akit oly forrón szeretett.

De nemcsak az ajtó volt az, amely őt elválasztá, hanem a saját becsülete sem engedte azt, hogy adott szavát megszegje.

108. fejezet.

»A CÁR KORONÁJA«

Abban az időben, amidőn az oroszok trónján I. Sándor ült, aki az Orosz birodalom érdekében sok üdvös rendeletet adott ki, a szálloda fogalma szinte ismeretlen volt. Csak aféle vendégfogadók voltak, amelyeknek árai szerint a jobb vagy vegyes közönség kereste fel.

E vendégfogadók többnyire bevándorolt franciák vagy olaszok kezeiben voltak, akik a figyelmes



163

kiszolgálás által jó hírnévre tettek szert.

E vendégfogadók között a legelőkelőbb és a leghíresebb volt a Planché Gaston fogadója.

Bár rövid idő óta volt Oroszországban, de mivel valaha Konstantin herceg szakácsa volt, aki híres volt főzteiről, sikerült elérnie azt, hogy a legelőkelőbb oroszok sőt hercegek is felkeresték fogadóját.

A vendégfogadó a Sergivskaja sarkán feküdt, amely egyik meilékutcája volt a mai körutaknak. Szemben a katonai raktárral nem messze a Néva folyó partjától. E rész volt akkortájt a legelőkelőbb, a városnak ez a kőből épült házán feltűnést keltett az aranybetűs felírás: »A cári koronához«

E címet nem mindenki viselhetne volna, mert a rendőrség erősen figyelt arra, hogy a cár nevével semmi visszaélés ne történjék.

Planché Gastonnak azonban, aki Konstantin nagyherceg szakácsa volt, sikerült kieszközölni, hogy ez elnevezést megkaphassa.

Hogy miért hagyta ott Planché a nagyherceget és nyitotta meg a vendégfogadót, arról Oroszországban különös történetet me-

séltek. Planché egy dús gazdag ember ajánlatára került Párisból Pétervárra a nagyherceghez, ahol nagyon jó dolga és busás jövedelme volt.

A francia szakács kitűnő hírnévként örvendett és különösen híresek voltak a pástétomok, amelyeket ő készített. Valóságos művész volt ebben, úgyhogy ennek híre a cár füléhez is eljutott.

A cár, aki ismerte a nagyherceg ama szenvedélyét, hogy a pástétomot nagyon szereti, tréfálkozott vele.

— Hallottam, hogy valóságos művész az Ön szakácsa — fordult egy ebéd alkalmával a cár a nagyherceghez.

— Ha Planchéről beszél felség, úgy igaza van — felelé a nagyherceg és — mondhatom, hogy ez a pástétom közel sem jön ahhoz, amit az én szakácsom szokott készíteni.

A cár e kijelentésre összevonta szemöldökét és bosszusan felelé:

— No, nem lesz oly veszélyes, hát az a francia tényleg olyan művész?

— Mindenesetre nagyobb művész, mint a cári szakácsok bár-

melyike — felelé a nagyherceg.

— No ezt már nem hiszem!

— Felség — felelé a nagyherceg — tegyük próbát! Legyen Ön a bíró és döntse Felséged el, hogy nem úgy van-e! Ismerem Felséged igazságosságát és meg vagyok győződve, hogy nem lesz részrehajló! — Holnap dében Planché pástétomjai díszítik majd asztalomat!

— Akkor vendége leszék Önnek — felelé a cár!

Másnap reggel Konstantin nagy herceg maga elé hívatta Planchét.

— A cár előtt dicsértelek téged Planché — szólt hozzá a nagyherceg — de ő nem akarja elhinni, hogy a te pástétomaid jobbak, mint amelyeket az ő szakácsai készítenek. Ma tehát a cár ő felsége vendégem lesz, így tehát minden tehetségedet össze kell szedned, hogy a cár elismerését kiérdemeljed! Ha ez azonban nem sikerül neked, ma főztél nálam utoljára — esküszöm erre!

Planché e kijelentésre teljesen nyugodt maradt és csak aziránt érdeklődött, hogy minő pástétom legyen, annyira biztosnak érezte magát a dolgában.

Mindennel számított, csak a szerelem hatalmával nem.

A nagyhercegi háztartásban volt ugyanis egy feltűnően kedves és bájos kukta is, aki nagyon sokat forgolódott a konyhában.

Anette, mert így hívták a csinos kuktát, aki szintén francia volt, ugyanaznap délelőtt is a konyhában tipegett, amidőn Planché a cári pástétomon dolgozott.

nőért vívott harcban az eszközökben nem válogatós keleti kényurnak. — Egyik főerőssége volt az előadásnak.

Weinberger Zoltán volt a Zülfikar. Nagyszerűen adta a hajdani török főurak udvarában lebzselő szolgahad tiplikus példányát, az eunuchot. Fél-szeg mozdulataival, kiszólásaival minduntalan megkacagatta a közönséget.

Róth István adta a basák kényekedvének kiszolgáltatót budai bírót, akinek néha a delikvens kamatosztul visszafizethette a reá kimért huszonöt botot... Róth István kiforrott tudása, régi műkedvelő s ezuttal is tökéletes alakítást nyújtott.

Sági Mancika művészien ellejtett szóló-keleti táncával aratott forró sikert. Müllér Öci mint Zulejka kitűnő műkedvelői és táncudásáról tett bizonyítékot. Sándor (Rédei) Andorné, mint Mujkóné cigányasszony nyújtott elsőrangú alakítást. Reperger Ella a Fatime szerepében volt kitűnő. Nagyon jó alakítást nyújtott Róth Gáspár mint főzarándok.

Játékukkal, táncukkal illetve énekeikkel a következők tűntek ki még: Balázs Eci, Berna Magda, Herfert Vilma, Józsa Magda, Hóvé Rózsika, Kocsik Baba, Megyeri Mancsi, Reperger Ella, Sági Mancsi, Parzen Mancsi, Szajovec Mária, Zórád Teri, Berna Ferenc, Bója István, Börsök Ferenc, Gráff Nándor, Istenes János, Hering István, Hering Tibor, Poósz Sándor, Mendel Béla, Müller Vilmos, Presznyák László, Varnyu László, Zórád József, Deininger Imre, Sándor (Rédei) Magdus.

A szindarab táncszámaát Landau Géza táncnár tanította be.

A méltóságos asszony trafikja Csurugon

A vasárnapi bucsu alkalmával a csurugi Keresztes Ifjúsági Egyesület erkölcsileg és anyagilag szépen sikerült műkedvelőelőadást rendezett. A jönevű együttes előadására annyi vidéki vendég érkezett, hogy sokan kiszorultak a nagy színházteremből. A nagyszámú közönség óriási lelkesedéssel élvezte az előadást végig. Színykerült Bus Fekete László: A méltóságos asszony trafikja című vigjáték — oly sikerült szerepcsztatásban, mintha e szereplőknek íródott volna a darab.

A rendezés minden dicséretet megérdemel.

A díszítés pedig példánkvüli. Ennyi uri butort még nem szállítottak szinpadra Csurugon mint ezuttal. Mindenki meglepődött a függöny felgördülésekor. A sikeres rendezést és díszítést Füstös Miklós egyetemi hallgató végezte kitaró szorgalommal, fáradságot nem ismerő utánjárásal.

A kitűnő előadás kiváló szereplői a következők voltak:

Lolát, az egyszerű családi étellel elégedetlen, élni, élvezni vágyó és ezért férjét otthagyni kész fiatalasszonyt Tass Elza alakította színész-

Műsoros kultúrest, szüreti mulatság Feketicen. A feketicsi Keresztyén Ifjúsági Egyesület vasárnapi műsoros kultúrestjén Békássy Zoltán református lelkész ismertette Kölcsey Ferenc a nagy magyar költő életét és munkásságát, Borbély Zsu-

nőnek is becsületére való lendülettel.

A leánya ballépése miatt vigasztalhatatlan, a házassági hűség mellett kitaró becsületes anyát Szabó Ica adta a tőle megszokott nyugodtsággal, biztossággal és átérzéssel. A nővére ballépését megakadályozni akaró Klári szerepét Agócs Matildka töltötte be elragadó bájjal, természetes ártatlansággal és közvetlenséggel.

Miskát, a zsugori férjet Szabó Józsi az együttes mindig talpraesett komikusa játszotta, ezuttal is sok vigpercet szerezve a közönségnek. A fiatal gróf nehéz szerepét Horti Vince személyesítette meg a lehető legjobb alakítással és igyekezettel. Az idős gróft Füstös Miklós, a grófi inast Mellár Imre játszották sikerrel.

A trafikosléányt kitűnően adta Halápi Ilonka, a koldusasszonyt Mándics Jolánka.

A trafikvevőket dicséretreméltóan képviselték: Csányi István, Sétáló Pista, György Péter, Horti Ferenc, Varga Antal, Keler István és Agócs Antal.

Ugy az egyes szereplőket mint az együttest a lelkes közönség ismételtent megtapsolta.

zsika Komáromi Jánosnak, megható novelláját olvasta fel, majd Fehér Gábor mondott el egy Szabolcska verset, nagyon ügyesen. — A műsort bevezető áhitatot Balogh Juliska mondta. A jól sikerült műsort hálás tapsokkal köszönte meg a hallgató-

ság. — Az ifjúsági egyesület a keddi és szerdai rumenkai jubileumi ünnepeken küldöttséggel képviselteti magát. Vasárnap pedig társas kirándulást szervez Palicsra, ahol felkeresik a szubotcai Keresztyén Ifjúsági Egyesület palicsi üdülőtelepét, ahol egész napos programmal tölti el az időt. A feketicsi egyházi dalárda vasárnap délután és este rendkívül jól sikerült szüreti ünnepélyt és mulatságot rendezett a Pál féle nagyvendéglő udvarán és összes helyiségeiben. Az estét a dalárda pályanyertes műveinek előadása vezette be, Kántor László, a kiváló karnagy vezetése mellett. A mulatság rendezésén és sikerén rendkívül sokat fáradoztak Németh Mihály és Kántor László.

A szombori Magyar Iparos Dalárda piknikje. Szeptember 11-én vasárnap délután 6 órai kezdettel a szombori Polgári Kaszinó összes termeiben rendezte meg hagyományos őszi piknikjét a Szombori Magyar Iparos Dalárda. A rendezőség az idén is, mint minden évben, a legnagyobb gondot fordítja arra, hogy kedves vendégeinek ételekben és italokban a legdusabb választék álljen rendelkezésére. Belépődíj nincs, külön meghívókat a dalárda nem bocsájt ki.

Bácsokradistei AK műkedvelő gárdája Harmath Imre Ezerjő című 2 felvonásos énekes revüjének előadására készül. Az előadást Hegedüs Gyula rendezte s a szereplők a műkedvelő gárda legjobb tehetségei. A zenei részt Neográdi Dezső, a táncszámokat Hegedüs Babus és Hegedüs Gyula tanítják be.

Anette a szakácsal a csókról, a házasságról és más egyébről beszélgetett, úgyhogy Planché szíve szinte hevesebben dobogott, sőt annyira elragadtatta magát, hogy a csinos Anettet megcsókolta, aki egy cseppet sem ellenkezett. E jelenetnél természetesen senki sem volt a konyhában és...

Az óra éppen tizenkettőt ütött és a nagyherceg palotája előtt a cár hintája állott meg.

Tüstént az asztalhoz ültek a cár és a nagyherceg és két perccel később a pástétom, Planché remekművei már asztalon állott.

— Ez tehát a vitás mestermű — szóló nevetve a cár.

— Igen, ez Planché remeke — dicsékedett a nagyherceg.

A cár helyet foglalt az asztalnál és megvárta, míg a nagyherceg és annak felesége is helyet foglaltak.

Alig evett azonban a cár egy falatot, amidőn szokása ellenére kíméletlenül felkacagott. A nagyherceg hallva az uralkodó gunyos kacaját, kiejtette kezéből a kést és rémülten a cárra tekintett.

— El van szóva — kiáltá a cár. A nagyherceg szinte elkábult, amidőn ezt hallotta.

Alig hagyta el ebéd után a cár a nagyherceg asztalát, a nagyherceg Planchét maga elé hívatta és tudtára adta, hogy el van bocsátva.

Planché belátta, hogy nincs mit ellenkeznie, egy órával később elhagyta a nagyhercegi palotát.

Planché azonban nem egyedül távozott. Vele ment a csinos Anette, akit feleségül is vett.

Csakhamar talált magának Planché mester Pétervárott új állást is, amely neki megfelelő volt.

Sokáig azonban nem maradt új állásában. Belátta ugyanis, hogy a nagyhercegnél nagyon jó dolga volt.

A nagyherceg és a cár kérésére megbocsájtott Planchénak, de szavát mindannak dacára nem szegte meg és vissza nem vette őt.

Ehelyett azonban segédkezet nyújtott Planchénak, abban, hogy a házat megszerezhesse, ahol a fogadót berendezte és kieszközölte neki, hogy fogadójának felírását: »A cári koronához« használhassa.

A nagyherceg azonban teljesen kiengesztelődve még arra is törekedett, hogy Planché fogadóját a legelőkelőbb vendégek keressék fel.

Hálául azután Planché a legfinomabb pástétomokat szállította a nagyhercegnek, sőt maga a cár is tőle hozatta a pástétomokat, amelyeket szakácsának mintakép mutatott be.

Igy lett azután híressé Planché mester fogadója, amely a legelőkelőbb hely volt Szent-Pétervárott.

Meg kell azonban hagyni Planchénak azt is, hogy nagyon szorgalmas ember volt, aki egy cseppet sem kímélte magát, ha arról volt szó, hogy vendégét kielégítse.

Az érkező vendégeket nagyon kellemesen érinté, hogy amidőn megérkeztek, a vendéglős eléjük sietve a kócsi ajtaját felnyitotta. Ha azután különös éleslátásával

kitalálta, hogy mily nemzet fiával van dolga, úgy azt mindjárt annak anyanyelvén szólította meg és ezáltal az érkezett különös kegyét nyerte meg.

E nagy nyelvismeret egy szép őszi estén nagy hasznára is volt Planché mesternek, amidőn háza előtt lovagló társaság állott meg és éppen a nyeregéből készültek kiszállni.

Planché azonnal észrevette, hogy angolokkal van dolga, amit még csak jobban megerősített a szőke fiatal férfi, aki feléje fordult és tört orosz nyelven kérde:

— Ez kérem a Planché fogadója? — kérde a szőke fiatalember.

— Parancsára — én vagyok Planché Gaston — felelé angolul mélyen meghajtva magát — ez itt az országzserte híres »Korona!«

— Hála Isten! Ön beszél angolul — kiáltá a szőke férfi.

— Uraságod beszélhet velem mindenféle nyelven!

A fiatal szőke férfi ezzel egy simára borotvált férfi felé fordult, aki még a nyeregben ült és várt arra, hogy mit végez az ifju.

— Jó helyen vagyunk mylord — felelé a szőke ifju — ez itt Planché fogadója és magával a tulajdonossal beszéltem! Ő az első ember, akivel három hét óta először angolul beszéltem!

— Nagyszerű Fred — felelé a férfi leugorva nyergéből — úgy hát éleslátásod nem csalt, célnál vagyunk!

— Igen — felelé Fred!

— Szálljunk le — fordult a leborotvált férfi a feketehajú férfihez és yörös szolgájához, aki a mál-

hás lovakat vezette — mindjárt jó helyen leszünk.

— Akárcsak Ábrahám ölében — hallatszott Planché hangja, aki megértette a beszélgetést — és remélem, hogy az uraságok mindent meg fognak találni, amit kívánnak! Az uraságokat kérem erre jönni, míg a szolgál a lovakkal a kapu felé menjen!

Ezzel Planché az utat mutatva előre ment és az érkezőket egyik vendégszobába vezette, amelyet virágok díszítettek.

Az a férfi, akit az érkezők közül lordnak szólítottak, egy teljesen elkülönített szobát kért számukra.

Planché maga vezette vendégeit a kívánt terembe, amely mindenféle vadászfegyverekkel volt fel-díszítve.

A vendéglős mögött megjelentek a pincérek és francia szokás szerint frakkban, hogy a rendelést felvegyék.

— Szabad kérdezmem, három szobát rendezek be az uraknak — érdeklődött udvariasan Planché.

— Nem, négy szobára van szükségünk és egy a szolgánk részére — felelé a lord —, mert még egy ur fog jönni, aki utánunk fog érdeklődni! Ami pedig szolgánkat illeti, kérem annak minden kívánságát teljesíteni! Különösen ügyeljen vendéglős ur, hogy jól érezze magát!

— Ahogy mylord parancsolja — felelé Planché.

(Folytatjuk)

Futball-eredmények:

B. TOPOLA: JAK → Makkabi 5:1 (3:1), barátságos, játékvezető Cosziqs. A JAK Hulala és Lőrincz helyén tartalékokat szerepeltetett, de így is főlegesen győzte le a noviszádi csapatot. A Makkabi csak 15 percig volt jó s ekkor Szirtes révén meg is szerezte a vezetést, de utána végig alárendelt szerepet játszott. A mérkőzést, amelynek szépszámu közönsége volt, Csózsics jól vezette.

FEKETICS: FSC—szuboticei TANK 3:2, barátságos. A feketicsi csapat komoly mérkőzésekkel készül a bajnokságra, amelyet a középbácskai csoport II. osztályában fog végigjátszani.

HORGOS: Jugoszlávia—Sibalic SC 3:0 (2:0), barátságos. A szépen fejlődő horgosi csapat biztosan győzte le szuboticei vendégét. A gólokat Hegedüs rugta, kivülé még Tóth és Vincze voltak jók a hazai csapatból, Dobák a szuboticei csapatból. A mérkőzést Bojniki Károly kitünően vezette.

NOVIKNEZEVÁC: Obilics—Bácsko gradistei AK 2:0, bajnoki. A mérkőzést erős küzdelem után a szerencsésebb helyi csapat nyerte meg.

BÁCSKOGRADISTE: BAK/b—Zanatlia 5:3 (2:0), edzőmérkőzés, játékvezetők Rózsa, majd Mlinarics.

MITROVICA: Gragyanszki—Balkán (Beograd) 2:2, barátságos.

BELOBRDO:
A Belobrdói SC öt éves fennállása alkalmából jólsikerült futballtornát rendezett a következő eredményekkel: bogojevói Jedinstvo—Dalj SK 2:1, Jedinstvo—borovói Csetnik 1:0, Jedinstvo—SK Bobota 1:0, Dalj—Bobota 1:0, Dalj SK—Csetnik 0:0, Csetnik—Bobota 1:0, Belobrdói SK—Tank 2:1. A körmérkőzést tehát a bogojevói Jedinstvo nyerte meg és szép ezüst serleget kapott. Góljait Gábor, Baumgarten, Horváth és Bánó lőtték.

BEZDÁN: BSE—Szlávia 3:2 (1:1), selejtez mérkőzés, játékvezető Terzin. A sztáribecsei csapat igen szépen játszott s hozzá még a szél is segítette mindkét félidőben. A BSE, amelyben Horváth III, Ruff II és Kiss sérülten játszott, csak szerencséjének köszönheti, hogy nem kapott ki. Góllövők: Matheisz (tizenegyesből), Ruff II és újra Matheisz a BSE részéről illetve Jelics a Szlávia részéről. A győztes csapatból Vukovics III, Gabriel, Horváth II és Matheisz (a mezőny legjobb embere) tűntek ki, a vendégcsapat, mint említettük, igen szépen és sportzerűen játszott. A mérkőzést Terzin kifogástalanul vezette. A BSE ezzel a győzelmével már bent van az első osztályban, még akkor is, ha a vasárnapi revánsmérkőzést elveszíti. — Előmérkőzés: BSE ifjúsági — Kuluti SC 7:0 (5:0), játékvezető Urbán. A bezdáni fiatalok közül kitűnt Kiss, Kovács, Hordósi és Nyárai, de a többiek is meglepően jók voltak.

SZTARAMORAVICA: Krivaja—Verbászi SC 3:2 (2:1), bajnoki, játékvezető Feisz. A mérkőzés, amelynek eredményét hétfői második kiadásunkban már közöltük, mindkét csapat részéről szép sportot nyújtott. A vezetést Sarsanszki révén a Krivaja szerzi meg, de a következő percben Thalheimer már egyenlít. A 25. percben Bogárdi újra a hazai csapatot juttatja vezetéshez, szünet után a 9. percben Szimin góljával már 3:1-re vezet a Krivaja. Változatos játék után a 21. percben Thalheimer 3:2-re szépíti az eredményt. Jók voltak Boza, Schumacher, Stanyó, Bogárdi és Kulifai (Krivaja) illetve Jung, Rauch és Thalheimer (VSC). Feisz jól vezette a mérkőzést.

ADA: Radnicski—Adai SK 2:2 (2:1), bajnoki, játékvezető Sovlyanszki. A két helyi rivális mérkőzésére szokatlanul nagyszámu közönség gyűlt össze. A vezetést a Sport szerzi meg, de a Radnicski Vállai révén nemsokára egyenlít, majd Kővágó tizenegyesével megszerzi a vezetést. Szünet után a Sport



A Jugoszlávia Noviszádon, az Ujpest Beogradban

— Mi lesz vasárnap? —

A három jugoszláv-csehszlovák mérkőzés után most vasárnap a JNSZ ismét válogatot csapatot állít ki, de ezúttal nem az első, hanem a B) csapatot, amely Bukarestben mérkőzik a román B) válogattal.

A bukaresti mérkőzés miatt szabadá vált ligacsapatok barátságos mérkőzéseket kötöttek le: a Jugoszlávia Noviszádra jön, ahol a Vojvodina látja vendégül, a BSK pedig Magyarországon harmadik legjobb csapatát az Ujpestet fogadja.

A szuboticei alszövetségben teljes bajnoki forduló lesz, mégpedig Szubotican SzAND—ZsAK és Sport—Bácska, a vidéki első osztályban Jugoszlóven—Tri Zvezde, Gragyanszki—Odzsaci SC és kulai JSK—Szentai AK. Az alszövetség B) csoportjának műsora: a dunai csoportban Szloga—Szvetozármileticsi SC, ZsAK—Trgovacsai, Bajmoki AK—Szombori AK és Csonoplyai SC—Szsprszkimileticsi SC; a tiszai

csoporthoz szentai Radnicski—Obilics, Szloga—adai Radnicski és Adai SK—Merkur; a középbácskai csoportban Verbászi SC—Gragyanszki, Csantaviri AK—Hajduk és Sziváci SC—Krivaja.

A petrovgrádi alszövetségben a II. osztályu bajnokság harmadik fordulójára kerül lejátszásra.

A nemzetközi futballfront két legnagyobb eseménye: Oslóban a norvég-svéd válogatott mérkőzés és Prágában a Szlávia—Ferencváros első KK-döntőmérkőzés.

A Ferencváros prágai és az Ujpest beogradí vendégjátéka miatt a magyar nemzeti bajnokságban vasárnap csak 6 mérkőzés lesz a következő párosításban: Budapest Phöbus—Hungária, Elektromos—Zugló SE és Taxisok—Kispest, Debrecenben Bocskai—Nemzeti, Salgótarjánban SSE—Budafok és Szegeden Szeged—Szolnoki MÁV.

55.000 NÉZŐRE SZÁMITANAK A PRÁGAI KK-DÖNTŐN

A szeptember 4-i Szlávia—Ferencváros KK-döntő iránt példátlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. A meccset a Masaryk-stadionban tartják meg, amelyet erre a célra megfelelően átalakítottak. Külön rendezőbizottság dolgozik már hetek óta a döntő sima lebonyolítása érdekében. A villamos-és autóbusszüzem rendkívüli járatokat a vasutigazgatás pedig számtalan különvonatot állít be. A postahivatal külön autópóstát és különleges bélyeglet bocsát rendelkezésre. A vidékről halatlan nagy mennyiségben rendeltek meg a jegyeket. Sportkörökben arra számítanak, hogy 50—55.000 ember fogja végignézni a KK-döntőt, ami prágai rekordot jelent majd. Közben a Szlávia különleges edzéssel készül a találkozóra. Egyelőre nagy az izgalom Nozsir letiltása miatt. A Szlávia igazságtalanul tartja ezt a döntést, mert Nozsir pénzbírsággal is sújtva lett. A Szlávia a KK-bizottságnál erőves lépésre készül és amennyiben simán nem intéződik el, a KK-bizottság azonnali összehívását fogják javasolni.

Watson, az USA atlétája, Athénben 16.03 méteres remek eredménnyel győzött a súlylökésben.

kerül fölénybe, de Czabafi (Radnicski) kitünően véd s a kiegyenlítő gól csak az utolsó percben születik meg. Jók voltak: Jakovlyevics, Tóth, Fehér, Dósa és Iványi (Sport), Vállai, Dudvarszki és Czabafi (Radnicski). Sovlyanszki és Czabafi (Radnicski). Sovlyanszki játékvezető ellen a tizenegyes megítélésakor a közönség egyrésze erősen tüntetett s csak a rendőrség tudta megakadályozni a botrány kitörését.

BAJMONK: BAK—Bohémia (Szubotica) 5:4 (3:3), játékvezető Holzacker Ferenc. Az első félidőben a Bohémia igen jól játszott, de szünet után visszaesett és a BAK megérdemelten győzött. Jók voltak: Gauder, Szvoboda, Beslics Dániel és Ormos.

Hogy áll a bajnokság?

SZUBOTICAI ALSZÖVETSEG					
selejtező					
1 Crvenkaí SC	4	2	1	1	6:12 5
2 Bezdáni SE	3	2	0	1	13:5 2
3 Szlávia	3	0	1	2	4:6 1

BENES-SERLEG					
1 Csehszlovákia	4	2	1	1	9:6 5
2 Jugoszlávia	4	2	0	2	8:9 4
3 Románia	3	0	1	2	2:3 1

ÉSZAKI SERLEG					
1 Noviszád	4	4	0	0	13:2 8
2 Oszijek	4	2	0	2	5:9 4
3 Szubotica	4	0	0	4	2:9 0

MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁG					
1 Ujpest	2	2	—	—	6:2 4
2 Hungária	2	2	—	—	7:3 4
3 Nemzeti	2	1	1	—	9:2 3
4 Kispest	2	1	1	—	6:4 3
5 Ferencváros	1	1	—	—	8:1 2
6 Sz. MÁV	1	1	—	—	4:1 2
7. Taxisok	2	1	—	1	11:5 2
8. Budafok	2	—	2	—	2:2 2
9. Elektromos	2	1	—	1	4:6 2
10. Szeged	2	—	1	1	3:4 1
11. Phöbus	2	—	1	1	3:5 1
12. Bocskai	2	—	—	2	2:7 —
13. SSE	2	—	—	2	3:11 —
14. ZSE	2	—	—	2	2:17 —

DEBELYÁCSA: Spárta—Rapid 6:2 (2:1), II. oszt. bajnoki, játékvezető Mirkovics. A Spárta a második félidő elejét kivéve állandó fölényben volt és biztosan győzött a kraljevicsvói csapat ellen. Góljait Komáromi (3), Révész II (2) és Grósz rugták.

KOVACSICA: Szlávia — panesevói Jadran 3:0 (1:0), II. oszt. bajnoki. Előmérkőzés: KSC—Spárta B) 3:1 (2:1).

ODZSACI: OSC—kulai JSK 4:3 (3:1) bajnoki, játékvezető László. Az OSC váratlanul nehezen győzött a jól játszó kulai csapat ellen.

CSURUG: Ingyijai ZsSK—Hajduk 3:2 (1:1), barátságos.

SZTÁRIFUTOG: FSC — petrováci Nyitra 9:4 (5:2), barátságos.

Rövid sport hírek

A beogradí Politika a vasárnapi jugoszláv-csehszlovák mérkőzésekből a következő tanulságot szüri le: »A cseh szlovák futballisták még mindig valószínű tanárok a mi játékosainkhoz képest.« — Itt említjük meg, hogy a zagrebi válogatott mérkőzés bevétele mindössze 167.000 dinár volt, az eladott jegyek száma 6.384.

Albánia is résztvesz az atlétikai Európa-bajnokságon, amelyet szeptember 3—5 között rendeznek Párizsban. Az albánok 8 atlétát neveztek be a versenyre.

Nem elég gyors a magyar futball, ez talán a legfőbb hibája. Eppen ezért dr. Dietz szövetségi kapitány kérésére az egyesületi edzéseken mindig futóversenyeket is rendeznek.

Asbóth József nyerte Magyarország teniszbajnokságát. A döntőben Asbóth 6:2, 1:2 arányban vezetett a jugoszláv Mitics ellen, amikor Mitics a beállott zuhogó eső miatt feladta a versenyt.

Az amerikai uszók szombaton és vasárnap Budapesten versenyeznek. Ellenfeleik a legjobb magyar uszók lesznek, köztük Csik olimpiai bajnok is, aki már kiheverte Londonban szerzett letétségét.

Nikkanen, a kitünő finn atléta, mint már megírtuk, 77.87 méterre javította a gerelyvetés világrekordját. Az utánmérésnél kiderült, hogy a gerely 10 grammal súlyosabb volt az előírásosnál, a világrekord tehát hitelesíthető.

A noviszádi és szuboticei futballbírák szeptember 6-án, kedden délután Noviszádon, a Karagyorgye-pályán revánsmérkőzést játszanak.

KUGLI HIREK

A noviszádi Radnicski összes játékosait kérjük, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Kott-pályán, ahonnan együtt megyünk a Lozsionicába, a Zseleznicár elleni barátságos mérkőzésre. — A vezetőség.

A bácskogradiesti Ipartestület szeptember 4-én a Bencz József-pályán egész napon át tartó díjazásos versenyt rendez 5 díjjal. Egy széria (3 dobás) ára 2 dinár.

A noviszádi Napred összes játékosait kérjük, hogy ma este jelenjenek meg az edzésen, amelyen összállítjuk a Sztáribecseire utazó csapatot. — A vezetőség.

Kugliszerlegmérkőzés Sztáribecsen. A sztáribecsei Juventusz Kugliklub aug 4 és 11-én szerlegmérkőzést rendez 8 értékes díjjal. A versenyt az alsóvárosi Nagy Antal féle pályán tartják meg. Benevezéseket augusztus 3-ig Janek József üzletében fogadnak el.

EGY ANGOL NŐIRŐ, Molly Kyle nagy cikket írt arról, hogy miért nem tudnak autót vezetni a nők. »Mert az kétségtelen tény, hogy tizezer asszony közül csak egy jó autóvezető nő akad«. Az okokat Molly Kyle egyrészt abban látja, hogy, mint írja, a legtöbb nő felületesen tanul meg autót vezetni, mert fiuismerőse, vagy férje tanítja erre, akik fölényes humorral oktatják szegénnyt. Ha már úgy, ahogy megtanult, akkor állandóan gunyos megjegyzésekkel hozzák zavarba vezetőiközben. Szegény nő annyit hallja, hogy a nőknek egyáltalában nincs mechanikai érzékük és képtelenek megtanulni jól autót vezetni, hogy elhiszik ezt magukról — és tényleg nem tudnak sofirozni. »Hitessék el magatokkal, hogy ügyesek vagytok és hogy éppen olyan jól tudtok autót vezetni, mint a férfiak — fog az menni...«

Szuboticán nem lehet örizetlenül hagyni az uccán a járműveket

Alkatrészeket lopnak le a ké- rékpárokról és a motoros- járművekről

Szuboticának az utóbbi években va-
lóságos jellegzetessége lett, hogy fia-
tal suhancok árasztják el az uccákat,
kéregetéssel zaklatják a járókelőket és
mindent ellopnak, ami a kezük-
ügyébe akad.

Az uccagyerekek erkölcsére jellemző,
hogy a legtöbb besurranó lopást tíz-
tizenkét éves gyermekek követik el,
sőt az elmúlt héten Palicson le is tar-
tóztattak két kis gyermeket, akik a
fürdőzők fosztogatásán kívül az abla-
kon át behatoltak a palicsi állomásfő-
rők lakására és elloptak a pénztárcá-
ját, az ingyenfürdőben pedig

a vendéglős pénztárát fosztották ki.

A rendőrség már több esetben kísérle-
tezett, hogy megtisztítsa az uccákat a
suhancoktól, büntetésekkel sújtották a
csavargó gyermekek szüleit is, de min-
den intézkedés hiábavalónak bizonyult,
mert a razziák után néhány nappal már

újából hemzsegnek a főbb utvona-
lak az uccagyerekektől.

Minden valószínűség szerint ezeknek
a suhancoknak a lelkiismeretét terhe-
lik azok a megdöbbentő merényletek,
amelyeket a legutóbbi időben a jármű-
vek tulajdonosai ellen követnek el. Vi-
lágos nappal, forgalmas utvonalakon,
középületek és magánházak előtt a per-
cekre örizetlenül hagyott járműveken
valóságos rombolást visznek vég-
hez lelkiismeretlen egyének.

Kérékpárokról letépik a túlköket, sze-
gekkel átluggasztják a gumikat, letö-
rik az alkatrészeket, motorkérékpáro-
ról a tolvajok számára teljesen érté-
telen alkatrészeket lopnak el, az au-
tónak a gumijait furják meg és el-
mozdítható alkatrészeit lopják el az el-
vetemült tettesek, akiknek semmi hasz-
nuk nem származik a számukra ér-
téktelen alkatrészek ellopásából és a
lelkiismeretlen rongálásokból, mint az,
hogy súlyos kellemetlenségeket és ká-
rokat okoznak a járművek tulajdono-
sainak. A napokban történt, hogy az
egyik magánház előtt három motoros-
jármű gumijait kaszabolták össze ezek
a banditák és hogy az egyik jármű tu-
lajdonosa a későn felfedezett rombo-
lás következtében

csaknem szerencsétlenül járt.

A járművek tulajdonosai most együt-
tes intervencióra készülnek a rendőr-
ségen, hogy a legszigorúbb intézkedé-
sekkel óvják meg járműveik biztonsá-
gát.

Ítí a halálsugár?

Két szegedi mechanikus fém-
olvasztó sugarat fedezett fel

Szegedről jelentik: A tiszá-
menti metropolisban nagy izgal-
mat keltett az a hír, hogy két sze-
gedi mechanikus

feltalálta a halálsugarat.

Papp László 19 esztendőes tech-
nikus Kókay István nevű kollégá-
jával eredetileg gyógyhatású su-
garat előállító gépet akart szer-
keszteni. Közben olyan sugarat lé-
tesítettek, amely

megolvasztja a fémlapot, bi-
zonyos távolságból meggyújt-
ja a gyulékony anyagokat,
sőt kioltja az életet is.

Az új sugárral meg lehet állita-
ni az autómotort is.

Városi Mozi - Szubotica

Hétfőtől—szerdáig

STEPHAN ZWEIG

franciayelvű világhírű novellájának művészi
filmváltozata

ÁMOK

A misztériumok, a kétségbeesett hősi-
esség és a sötét kalandok filmje.

A főszerepekben:

Marcelle Chantal, Jean Galland,
Valerij Inkiszinov és Jean Yonnel
— Érdekes kisérőműsor —

Hordók

használtak és újak

25—7000 literig kaphatók

Krix Lajos

kádármesternél, Szubotica, V. Mažu-
raničeva u. 19, Blaskó keresztnél

Gyógyhatású „DUBRAVKA”-TEA

KÖVEK ELLEN

»DUBRAVKA« TEA, friss gyógynövényekből összeállítva, sikeresen hasz-
nálható vesekövek és epekövek ellen, valamint a vízhólyagban és a fenti
szerveket összekötő részekben képződő kövek és lerakódó homok ellen.
Pontos használati utasítás a csomagban. Eredeti doboz, 100 gramm ára
30.— dinár.

Kapható minden gyógyszerárban

Készíti: Kem. Farm. Laboratorij MR. Ph. IVO ANDRIJIĆ, MOSTAR 3.
Főlerakatok Zágrebben és Beogradban

Reg. S. Br. 14471 od 21. V. 1938

Uj cukrászda!

Uj cukrászda!

Augusztus hó 27-én nyílt meg **Noviszád, Kralja Petra II.**
74 szám alatt a

„KOSOVO”

orientalna poslastičarnica, burekdžinica i sladoleđinica.

Mindig friss árú a legjobb minőségben, figyelmes és gyors
szolgálat, olcsó árak.

Jöjjön ön is! Legyen vendégünk!

Csodás

szeptember
és október

Jugoszlávia legjelen-
tősebb rádióaktív
forrásainál

Niška-Banja

(Beograd—Nis—Szófia
fövonalon. Állomások:
Nis és Niška-Banja)

A gyógyerejű, világhírű hőforrások fölé épített legmodernebb fürdőpaloták csodás
hatással vannak a következő betegségekre: reuma, isiász, csúsz, cukorbetegség, elhízás,
szív- és idegrendszeri betegségek, vesebaj, érelmeszesedés, magas vérnyomás és korai öregedés

Legmodernebb összkomfortos hotelek

Kitűnő, elsőrendű koszt

Igen mérsékelt őszi idény árak

A fürdő és a hotelek személyzete magyarul is beszél

Felvilágosítást ad és prospektust küld: Fürdőigazgatóság, Niška-Banja



APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETŰS 2.— dinár,
A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután
3 óráig, szombton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

KERESLET

Könnyű stráfkocsi, sörfejtő készülék
teljes felszereléssel megvételre keres-
tetik. Peceze Ernő, Mali Idjós. 5264

Nőtlen fiatal háziszolgát keresek
azonnalra. Brittig J. Kralja Petra I. 22.
Noviszád. 5344

Okleveles gyógyszerész, magyar, szerb
és német nyelvmismerettel rögtöni al-
kalmazásra kerestetik. Ajánlatokat kér
Joanovics gyógyszerár, Debelyacsa,
Bánát. 5340

Háziszolga azonnal felvétetik a ka-
tolikus temetőben, Noviszád. 5341

Komplett Schlagwerk megvételre ke-
restetik. Nemes tánciskola, Noviszád,
Szloboda szálloda. 5342

KIFUTÓFIUT, erősebbet, szorgalma-
sat, biciklivel rendelkezőt azonnal fel-
veszek. Agentura Woilner, Noviszád,
Petra Zrinyszkog 55. 5334

Jobbházból való tanoncot azonnali
belépésre felveszek. Noviszádi és 4 kö-
zépiskolával rendelkező fiu előnyben.
Irsay József fegyverműves, Noviszád,
Kralja Petra II. 32. 5335

Tengeri szárító berendezést keresek
megvételre, esetleg komlószárítót. No-
voth malom, Sztára Moravica. 5336

Pénztárosnő mozihoz 5000.— dinár
kaucióval azonnali belépésre kereste-
tik. Cim a kiadóban. 5337

KIADÓ

Zongora háznál bérbeadó óránkénti
használatra. Szubotica, Kumičičeva ul.
11. szám. 389

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CREME

a legjobb és legkedveltebb nappali
krém. Ára helyben 12.—, vidéken 14.—
dinár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

HORDÓ, dongafa kapható Szentán
Gráf Árminnál. 5134

Antikvár tankönyveket középiskoláik
részére legjutányosabban vesz, elad,
becserél: Menahem Papo A. D. Novi-
szád, Kralja Alekszandra 13. 5244

Vetőmag. Bánkúti 1201-es buza, hat-
vani 445-ös ősziárpa, pannon-bükköny
és lucerna szelektálva és Ceretánnal
pácolva előjegyezhető Pusztai Zobnati-
cai Gazdaság, Bačka Topola, posta-
fiók 17. 5313

Az arcbőrt nem preparálni, hanem
rendszeresen ápolni kell. Daruvári
krém a legjobb arcápoló. Háromsarkos
nagy doboz 15 din., feles doboz 7.50
dinár. Kapható szaküzletekben.

Szülők figyelmébe!

Közeledik az új tanév. Öltözés-
sések fel gyermekéteket
jól, olcsón, praktikusán és
elegánsan

Papp Josip

speciális gyermek ruha konfekciós üzletből
Noviszád, Kralja Petra I. 19.

Reggeli Újság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Felolós kiadó: Andrić Dežo

A kiadóhivatali teletés vezetője: Blazek Ferenc

Pretpiata — Előfizetés:

Egy óra 28.— dinár

(kihordó útján 30 din.)

Három óra 80.— dinár

(kihordó útján 85 din.)

Félévre 160.— dinár

(kihordó útján 172 din.)

Izlazi svakodnevno - Megjelenik naponta

Post. čekovni račun — Postacsekkszámia:
Zagreb, 46.692

ár.
án
eli

re ke-
viszád,
5342

galma-
al fel-
viszád,
5334

zonnali
s 4 kö-
nyben.
viszád,
5335

keresek
t. No-
5336

dinár
kereste-
5337

ánkénti
eva ul.
389

nappali
en 14.-
2474

Szentán
5134

piskolák
elad,
Novi-
5244

iza, hat-
bükköny
retánnal
Zobnati-
posta-
5313

hanem
Daruvári
msarkos
oz 7.50
.

!
Oltöztes-
t
usan és
zetéből

2
cija
vatal :
ki pu! 50
-58
ezső
Ferenc
t és :
- dinár
- dinár
- dinár
naponta
kszámla:

(t) 50.

S

N

A

kö
er
né
cs
ha
és
ró
vi
ny
és
le
ki
ré
gy
is
pr
cs
az
sz

ma
ig
Ar
tá
cs
a
mi
tar
a
a
fi.
vo
me
be
ele
tal

me
és
ne
zo
az
dá
nu
tar
ho
cir
me
ma
ak
de
a
Ez
jel
ke
Né
áll
Ez
ho
fo
ma
de
tár
Ily

15024